

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXIX.

Máj 2020

Číslo 5

Cena 0,50 EUR

www.novabana.sk

MAMA

Sekerou zotína naše hriechy.
Modlitbou lásky polieva naše kvety.
Láskavými rukami miesi každodenný chlieb,
s milým úsmevom ho kladie na náš stôl.

Keď povieme slovo mama, povedali sme všetko – v tomto slove je obsiahnutá láska, starostlivosť, dobro, rozdávanie nežností, vstevovanie hodnôt, ktoré nás oplyvňujú celý život.

Ďakujeme a oslavujeme vás, naše matky, mamy, mamulienky... a nielen v druhú májovú nedeľu, ktorá vám neodmysliteľne patrí. Vzdávame úctu všetkým matkám a želáme im, aby ich láska detí, rodiny a zdravie sprevádzali každý deň a aby mali dobré podmienky na napĺňanie tohto prirodzeného a najdôležitejšieho poslania.

„Stavíme my máje, čo nám dajú za ne...“

Túto pieseň sme si pospevovali aj my, pracovníčky oddelenia kultúry a informácií, počas zdobenia mája pred jeho postavením dňa 30. apríla 2020. Nebolo by to tak, keby sme v súčasnosti nežili v čase šírenia koronavírusu COVID-19, počas ktorého sú zakázané nielen všetky hromadné kultúrne podujatia. Máj by boli zdobili mladé dievčence v novobanských krojoch, počas jeho stavania by ľudové piesne o máji spievala folklórna skupina Vinička, pani učiteľky materských škôl by so svojimi škôlkarmi pripravili krásny tematický program a nechýbalo by ani vystúpenie folklórneho súboru Háj. Tradície sa však aj napriek všetkému snažíme uchovávať, a tak sa máj podarilo za pomoci pracovníkov TS mesta Nová Baňa, Ľuboša Tužinského, novobanských mestských lesov a mestskej polície predsa len postaviť. Vďaka nim sa už týči na Námestí slobody.

Vedeli ste, že história stavania mája siaha až do roku 1255 do nemeckého mesta Aachen? Tam sa máje stavali pred príbytkami bohatých mešťanov ako znak vážneho záujmu o švárne dievča a v 15. storočí sa považovalo postavenie mája za znak vážneho záujmu o dievča. Dokonca za určitých okolností tento akt mohol nadobudnúť právny význam. Dôkazom toho je rozhodnutie cirkevného súdu v Čechách, ktorý v roku 1422 schválil právoplatnosť manželstva na základe sľubu lásky a vernosti a postavenia mája.

Stavanie mája bolo určené mladým mužom, ktorí tento rituál pripravovali a držali v tajnosti aj týždeň. Vysoké stromy, najčastejšie jedle, smrek, brezy alebo borovice, najskôr zbavili kôry a potom zbavili aj kmeň kôňarov. Strom následne skrášlili ornamentmi a zelený vrcholec vyzdobili dlhými pestrofarebnými látkovými či papierovými stuhami, šatkami od miliej a fľaškami s páleným. Na našom území boli máje prejavom úcty a lásky k dievčaťu, zvyčajne sa stavali slobodným dievčatám. Pri stavaní mája si mládenci pomáhali. Mládenec, ktorý mal o dievčinu vážny záujem, jej postavil vlastný máj.

Mesiac máj je obdobím lásky, energie a zrodu nového života. Symbolom jari a obnovujúcej sa prírody je májová zeleň na poliach, lúkach a v záhradách. Prajeme vám krásne prežitie tohto májového obdobia.

Mgr. Iveta Lukáčová,
vedúca OKI, MsÚ
Nová Baňa
zdroj: internet
foto: archív MsÚ

ZUŠ Nová Baňa

Vás pozýva na

TALENTOVÉ

prijímacie
skúšky
2020

hudobný odbor
výtvarný odbor
literárno-dramatický
odbor

Pre prihlásenie Vášho dieťaťa treba vyplniť elektronicky prihlasovací formulár na stránke školy. Vyplnenú prihlášku pošlite elektronicky alebo poštou na adresu školy. Termín talentových skúšok bude zverejnený na stránke školy.

www.zusnovabana.edupage.org
zusnovabana@gmail.com,
0902 315 714, 0911 665 858
Adresa školy: ZUŠ Nová Baňa
Kollárova 5
968 01 Nová Baňa

Otváracie hodiny Mestského úradu Nová Baňa

KLIENTSKE CENTRUM

Pondelok 8:00 – 14:00
 Utorok 8:00 – 14:00
 pokladňa
 zatvorená
 Streda 10:00 – 16:00
 Štvrtok Nestránkový deň
 Piatok 8:00 – 14:00

MATRIKA A EVIDENCIA OBYVATEĽOV

Pondelok 8:00 – 14:00
 Utorok 8:00 – 14:00
 Streda 10:00 – 16:00
 Štvrtok Nestránkový deň
 Piatok 8:00 – 16:00

STAVEBNÝ ÚRAD

Pondelok 8:00 – 14:00
 Utorok Nestránkový deň
 Streda 10:00 – 16:00
 Štvrtok Nestránkový deň
 Piatok 8:00 – 14:00

INFORMAČNÉ CENTRUM

Pondelok 7:30 – 15:30
 Utorok 7:30 – 15:30
 Streda 7:30 – 15:30
 Štvrtok 7:30 – 15:30
 Piatok 7:30 – 15:30

Informačný blok primátora mesta Nová Baňa

• Od 1. 7. 2020 bude ukončená činnosť na prekládkovej stanici komunálneho odpadu na ulici Železničný rad a tento priestor bude pripravený na vybudovanie novej trafostanice na vysoké napätie zo Žarnovice do Novej Bane. Časť pozemku prekládkovej stanice bude na základe schválenej nájomnej zmluvy odovzdaná spoločnosti TRISTONE FLOW-TECH SLOVAKIA, s. r. o. Na horný dvor technických služieb bol dodaný veľkokapacitný lisovací kontajner, ktorý budú technické služby po zmluvnom dojednaní so spoločnosťou Marius Pedersen, a. s., využívať pri odvoze komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu priamo na skládku do Bzenice. **Od 1. 7. 2020 budú technické služby odvážať na skládku do Bzenice zmesový komunálny odpad priamo s kuckavozom. Týmito opatreniami ušetrí mesto finančné prostriedky za manipuláciu na prekládkovej stanici a za odvoz veľkokapacitných kontajnerov spoločnosťou Waste Transport, a. s. Po tejto zmene je v priebehu jesenných mesiacov plánovaná komplexná zmena manažmentu odpadového ho-**

spodárenia v Novej Bani, čo sa týka zberovej techniky, ako aj logistiky zberu. V odpadovom hospodárstve je pripravovaných viacero legislatívnych zmien, ktoré však žiadajú Únia miest Slovenska a ZMOS opakovane prediskutovať a z ktorých mnohé žiadajú prehodnotiť alebo posunúť ich účinnosť.

• Na rokovaní MsZ 13. mája je pripravená zmena rozpočtu, ktorá vyplýva najmä z aktuálne vzniknutej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19 a v ktorej sú premietnuté všetky úsporné opatrenia na zabezpečenie finančnej stability mesta Nová Baňa v priebehu roku 2020. Prognózy výpadku daňových príjmov sú priebežne aktualizované a v súčasnosti pracujeme s približne štvrtí miliónom eur. Viaceré investičné akcie boli identifikované ako akcie, ktorých realizáciu je možné dočasne posunúť na neskoršie obdobie roku 2020 alebo až do roku 2021. **V priebehu uplynulých mesiacov nebolo možné realizovať množstvo kultúrnych a športových podujatí, pričom niektoré z nich nebude možné ani presunúť na neskoršie obdobie roku 2020. Všetci si isto prajeme skoré ukončenie proti-**

epidemiologických opatrení a veríme v zdarný návrat k normálnemu životu.

• V predchádzajúcom čísle NN, ktoré sme v počte 3 000 kusov distribuovali do novobanských domácností, sme sa komplexne venovali opatreniam na predchádzanie ochorenia na koronavírus. Aj takúto formu sme využili na to, aby sa informácie v čo najväčšej miere dostali ku všetkým občanom. **Za distribúciu novin vyjadrujem poďakovanie dobrovoľníkom aj kolegom z mestského úradu. Ďakujem aj všetkým občanom Novej Bane, najmä tým, ktorí pracujú v 1. línii, či už je to v prvom rade zdravotnícky personál, alebo personál v obchodoch, na pošte či v lekárňach. Patrí im naša spoločná vďaka za ich prácu. Zároveň si my všetci môžeme poďakovať za našu disciplinovanosť a trpezlivosť pri dodržiavaní odporúčaní a nariadení. S odstupom času nám budú určite vzácnejšie mnohé bežné činnosti a sloboda v rozhodovaní.**

Mgr. MVDr. Branislav Jaďuď, MBA,
primátor mesta

Zo zápisníka mestskej polície

Za mesiace marec a apríl prijala mestská polícia od občanov 62 podnetov. Viac ako polovica podnetov sa týkala ochranných opatrení v súvislosti s Covid-19, v ostatných prípadoch išlo o požiadavky na vykonanie opatrení s cieľom vykonania nápravy /nočný pokoj, zadymovanie/, oznámenia o pohybe podozrivých a cudzích osôb, žiadosti o odchyt túlavého psa a oznámenia protiprávneho konania.

Počas veľkonočných sviatkov bolo sprísnené opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR ohľadom pohybu osôb, ako aj stretávania a spoločovania sa viacerých osôb na jednom mieste. Občanom bolo nariadené pohybovať sa len v rámci svojho okresu, prechádzať sa v prírode a pod. Toto opatrenie si na svoje podmienky „prispôsobila“ skupina mladých ľudí v počte 9 osôb. Pod prechádzkou a pobytom v prírode si predstavovali jazdu tromi vozidlami na Zvoničku, aby si tam uvarili guláš. To, že sa pohybovali vo väčšej skupine bez rúšok a vodiči vozidiel nerešpektovali zákaz vjazdu, nikoho z nich nezaujímalo a netrápilo. Mestská polícia mládež poučila, ako sa majú správať počas trvania opatrení v súvislosti s Covid-19, vyzvala všetkých, aby si dali rúška, ukončili varenie gulášu a aby vodiči vozidiel tieto preparkovali. Táto výzva bola ihneď uposlúchnutá. Za nedodržanie opatrení ÚVZ bol s mládežou vykonaný preventívny pohovor a vodiči vozidiel boli prerokovaní v skrátenom blokovanom konaní.

Veľmi podobný prípad riešila mestská polícia aj v nočných hodinách na Ul. Pod sekvojou, kde sa skupina mladých ľudí rozhodla založiť si oheň v areáli cykloparku. MsP mládež upozornila, že ohnisko v areáli cykloparku je nelegálne a oheň museli ihneď uhasiť. Oslovíme správcu cykloparku, aby sa toto ohnisko zrušilo. Mládež bola taktiež poučená o povinnosti nosiť rúško na verejných priestranstvách a vec bola ukončená pohovorom.

Róbert Müller, náčelník mestskej polície

Otvorenie športového areálu pri ZŠ J. Zemana

Od 22. apríla 2020 je pri nekontaktných športoch možné využívať vonkajšie športoviská. Areál ihriska pri ZŠ J. Zemana prešiel pod správu Technických služieb mesta Nová Baňa a od 22. apríla 2020 je otvorený pre verejnosť, zatiaľ bez využitia zázemia (WC, šatne). V budúcnosti je zámer sprístupniť areál pre verejnosť najmä počas víkendov a po skončení vyučovania. Časť areálu budú v budúcnosti zrekonštruované.

MESTO NOVÁ BAŇA

Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa

podľa § 9a ods. 9 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa § 281 až § 288 Obchodného zákonníka vyhlasuje

obchodnú verejnú súťaž o najvhodnejší návrh na nájom nebytových priestorov určených najmä na skladové účely, kancelárske účely a poskytovanie služieb.

A. PREDMET SÚŤAŽE

1. Predmetom súťaže je uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytových priestorov v budove súp. č. 47 na Školskej ulici č. 25 v Novej Bani. Nehnuteľnosť je vo vlastníctve mesta Nová Baňa, zapísaná Okresným úradom Žarnovica, katastrálnym odborom na LV č. 3853. Predmet nájmu konkrétne:

Aktuálna ponuka na nájom voľných nebytových priestorov na Školskej ulici č. 25 v Novej Bani:

Nebytový priestor číslo	Rozloha	Minimálna cena	Umiestnenie
1	49,30 m ²	25,00 eur/m ² /rok	prízemie
2	19,10 m ²	26,60 eur/m ² /rok	1. poschodie

Doba nájmu: neurčitá s jednomesačnou výpovednou lehotou

2. Minimálna výška nájomného za prenájom nebytového priestoru je stanovená v priloženej tabuľke a uvedená bez služieb spojených s nájomom nehnuteľnosti. Služby spojené s užívaním nebytového priestoru (energie – plyn, elektrická energia, voda) sú účtované osobitne a hradí ich nájomca.

B. PODMIENKY SÚŤAŽE

1. Uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytového priestoru sa uskutočňuje formou obchodnej verejnej súťaže.

2. Záujemca vo svojom návrhu uvedie:

• označenie účastníka súťaže

- pri fyzickej osobe: meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto trvalého pobytu,

- pri právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi: obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo, DIČ alebo IČ DPH, označenie štatutárneho orgánu s uvedením oprávnenia na konanie,

• označenie nebytového priestoru – podľa údajov ponuky, o ktorú má záujemca záujem

(záujemca môže súčasne predložiť ponuku na viaceré nebytové priestory),

• návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytového priestoru, za ktorý vyhlasovateľ považuje ponúknutú výšku nájomného za predmet súťaže uvedenú v eur/m²/rok, účel nájmu s dátumom a podpisom záujemcu,

• vyhlásenie účastníka súťaže, že súhlasí so všetkými vyhlásenými podmienkami súťaže,

• kontakt: telefón a e-mail,

• písomné čestné vyhlásenie účastníka súťaže, že ku dňu podania návrhu nemá žiadne splatné záväzky voči mestu Nová Baňa a organizáciám, ktoré sú zriadené mestom,

• podpísaný súhlas účastníka súťaže so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

3. Návrh musí byť vyhotovený v slovenskom jazyku a je možné ho meniť, dopĺňať alebo odvolať iba do skončenia lehoty na podávanie návrhov.

4. Lehota na podávanie návrhov: návrh je potrebné doručiť najneskôr do 10. 06. 2020 – streda, do 11:00 hod. v zalepenej obálke so spätnou adresou záujemcu

na adresu: Mestský úrad Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, s označením hesla:

„3. OVS – uzatvorenie nájomnej zmluvy – nebytový priestor Školská 25 – NEOTVÁRAŤ!“

5. Otváranie a vyhodnotenie návrhov sa uskutoční po skončení lehoty na podávanie návrhov.

6. Kritériom na určenie víťaza súťaže je NAJVYŠŠIA PONÚKNUTÁ CENA v eur/m²/rok.

7. Priebeh súťaže je neverejný.

8. V prípade, ak bude doručených viac cenových ponúk spĺňajúcich podmienky stanovené v tomto zámere a obsahujúcich rovnakú výšku ceny,

úspešnou je cenová ponuka, ktorá bola doručená ako prvá, pričom rozhodujúci je dátum a čas vyznačený na prezenčnej pečiatke mesta Nová Baňa. V prípade, že sa o nebytový priestor bude uchádzať len jeden záujemca, môže byť prenajatý záujemcovi, ak akceptuje minimálne podmienky stanovené ponukou.

9. Oznámenie vybraného návrhu: Víťazovi súťaže bude výsledok súťaže oznámený bezodkladne po vyhodnotení návrhu. Rovnako vyhlasovateľ bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomí ostatných účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že ich návrhy sa odmietli.

10. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo realizovať komunikáciu prevažne elektronickou formou.

11. V prípade, že nebude s úspešným účastníkom súťaže uzatvorená nájomná zmluva z dôvodov na strane účastníka, môže vyhlasovateľ uzavrieť nájomnú zmluvu s účastníkom, ktorý sa vo vyhodnotení obchodnej verejnej súťaže umiestnil ako ďalší v poradí.

12. Vyhlasovateľ je oprávnený rokovať o uzatvorení nájomnej zmluvy aj v prípadoch, ak z akýchkoľvek dôvodov účastník, ktorého ponuka bola najvyššia, neuzavrie nájomnú zmluvu v lehote určenej vyhlasovateľom súťaže.

13. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť uchádzača v prípade, ak tento je alebo v minulosti bol dlžníkom vyhlasovateľa, resp. organizácie, ktorá je zriadená mestom.

14. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo zmeniť podmienky súťaže alebo súťaž zrušiť podľa § 283 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

15. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy podľa § 287 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ukončiť obchodnú verejnú súťaž bez výberu súťažného návrhu. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

16. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo v prípade zistenia, že súťažný návrh je neúplný alebo nespĺňa podmienky vyhlasovateľa uvedené v súťažných podkladoch, vyradiť návrh z OVS.

17. Po skončení súťaže vyhotoví vyhlasovateľ zápisnicu z vyhodnotenia súťaže, kde uvedie víťaza súťaže, označenie všetkých záujemcov a ich cenové návrhy.

18. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo neuhrádzať náklady, ktoré účastníkom vznikli v spojení s účasťou na súťaži.

C. PODMIENKY ZMLUVY

1. Na základe výsledku súťaže bude víťazovi súťaže predložený návrh nájomnej zmluvy.

2. Víťaz súťaže sa zaväzuje spolupracovať s vyhlasovateľom na realizácii nájomnej zmluvy a jej podpise.

3. Označenie vyhlasovateľa ako prenajímateľa je nasledovné:

M e s t o Nová Baňa

zastúpené Mgr. MVDr. Branislavom Jaďuďom, MBA, primátorom mesta

sídlo: Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa

IČO: 00 320 897

DIČ: 2021111455

Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a. s.

Číslo účtu: 14429422/0200

IBAN: SK19 0200 0000 0000 1442 9422

BIC: SUBASKBX

4. Ďalšie podstatné podmienky zmluvy:

(a) splatnosť nájomného (v štvrtročných splátkach, štvrtročne dopredu) a spôsob jeho platenia (prevodom na účet, resp. v hotovosti do pokladnice MsÚ),

(b) podmienky refakturácií energií – voda, elektrická energia, plyn (zálohové platby).

D. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Záujemcovia majú možnosť sa ohľadom podmienok súťaže a obhliadky priestoru obrátiť na kontaktnú osobu: Lýdia Adamcová, samostatná odborná referentka, MsÚ Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, oddelenie výstavby a investícií, stavebného úradu, životného prostredia a správy majetku, č. dverí 13 na 1. posch., e-mail: adamcova@novabana.sk, príp. na telefónnom čísle 045/67 82 822.

OVS je zverejnená na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta Nová Baňa www.novabana.sk.

V Novej Bani dňa 22. apríla 2020

Mgr. MVDr. Branislav Jaďuď, MBA,
primátor mesta

MESTO NOVÁ BAŇA

Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa

podľa § 9a ods. 9 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa § 281 až § 288 Obchodného zákonníka vyhlasuje

obchodnú verejnú súťaž o najvhodnejší návrh na nájom nebytových priestorov určených najmä na kancelárske účely a poskytovanie služieb.

A. PREDMET SÚŤAŽE

1. Predmetom súťaže je uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytových priestorov v budove súp. č. 36 na Bernolákovej ulici č. 11 v Novej Bani – 1. a 2. poschodie. Nehnuteľnosť je vo vlastníctve mesta Nová Baňa, zapísaná Okresným úradom Žarnovica, katastrálnym odborom na LV č. 3853. Predmet nájmu konkrétne:

Aktuálna ponuka na nájom voľných nebytových priestorov na Bernolákovej ulici č. 11 v Novej Bani:

Nebytový priestor číslo	Rozloha	Minimálna cena	Umiestnenie
1	21,70 m ²	40,00 eur/m ² /rok	1. poschodie
2	14,50 m ²	40,00 eur/m ² /rok	1. poschodie
3	15,10 m ²	30,00 eur/m ² /rok	2. poschodie

Doba nájmu: neurčitá s jednomesačnou výpovednou lehotou

2. Minimálna výška nájomného za prenájom nebytového priestoru je stanovená v tabuľke a je uvedená bez služieb spojených s nájomom nehnuteľnosti. Služby spojené s užívaním nebytového priestoru (energie – teplo, elektrická energia, voda) sú účtované osobitne a hradí ich nájomca.

B. PODMIENKY SÚŤAŽE

1. Uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytového priestoru sa uskutočňuje formou obchodnej verejnej súťaže.

2. Záujemca vo svojom návrhu uvedie:

- označenie účastníka súťaže

- pri fyzickej osobe: meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto trvalého pobytu,

- pri právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi: obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo, DIČ alebo IČ DPH, označenie štatutárneho orgánu s uvedením oprávnenia na konanie,

- označenie nebytového priestoru – podľa údajov ponuky, o ktorú má záujemca záujem

(záujemca môže súčasne predložiť ponuku na viaceré nebytové priestory),

- návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytového priestoru, za ktorý vyhlasovateľ považuje ponúknutú výšku nájomného za predmet súťaže uvedenú v eur/m²/rok, účel nájmu s dátumom a podpisom záujemcu,

- vyhlásenie účastníka súťaže, že súhlasí so všetkými vyhlásenými podmienkami súťaže,

- kontakt: telefón a e-mail,

- písomné čestné vyhlásenie účastníka súťaže, že ku dňu podania návrhu nemá žiadne splatné záväzky voči mestu Nová Baňa a organizáciám, ktoré sú zriadené mestom,

- podpísaný súhlas účastníka súťaže so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

3. Návrh musí byť vyhotovený v slovenskom jazyku a je možné ho meniť, dopĺňať alebo odvolať iba do skončenia lehoty na podávanie návrhov.

4. Lehota na podávanie návrhov: návrh je potrebné doručiť najneskôr do 10. 06. 2020 – streda, do 11:00 hod. v zalepenej obálke so spätnou adresou záujemcu

na adresu: Mestský úrad Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, s označením hesla:

„4. OVS – uzatvorenie nájomnej zmluvy – nebytový priestor Bernolákova 11

– NEOTVÁRAŤ!“

5. Otváranie a vyhodnotenie návrhov sa uskutoční po skončení lehoty na podávanie návrhov.

6. Kritériom na určenie víťaza súťaže je NAJVVYŠŠIA PONÚKNUTÁ CENA v eur/m²/rok.

7. Priebeh súťaže je neverejný.

8. V prípade, ak bude doručených viac cenových ponúk spĺňajúcich podmienky stanovené v tomto zámere a obsahujúcich rovnakú výšku ceny, úspešnou je cenová ponuka, ktorá bola doručená ako prvá, pričom

rozhodujúci je dátum a čas vyznačený na prezenčnej pečiatke mesta Nová Baňa. V prípade, že sa o nebytový priestor bude uchádzať len jeden záujemca, môže byť prenajatý záujemcovi, ak akceptuje minimálne podmienky stanovené ponukou.

9. Oznamenie vybraného návrhu: Víťazovi súťaže bude výsledok súťaže oznámený bezodkladne po vyhodnotení návrhu. Rovnako vyhlasovateľ bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomí ostatných účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že ich návrhy sa odmietli.

10. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo realizovať komunikáciu prevažne elektronickou formou.

11. V prípade, že nebude s úspešným účastníkom súťaže uzatvorená nájomná zmluva z dôvodov na strane účastníka, môže vyhlasovateľ uzavrieť nájomnú zmluvu s účastníkom, ktorý sa vo vyhodnotení obchodnej verejnej súťaže umiestnil ako ďalší v poradí.

12. Vyhlasovateľ je oprávnený rokovať o uzatvorení nájomnej zmluvy aj v prípadoch, ak z akýchkoľvek dôvodov účastník, ktorého ponuka bola najvyššia, neuzavrie nájomnú zmluvu v lehote určenej vyhlasovateľom súťaže.

13. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť uchádzača v prípade, ak tento je alebo v minulosti bol dlžníkom vyhlasovateľa, resp. organizácie, ktorá je zriadená mestom.

14. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo zmeniť podmienky súťaže alebo súťaž zrušiť podľa § 283 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

15. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy podľa § 287 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ukončiť obchodnú verejnú súťaž bez výberu súťažného návrhu. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

16. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo v prípade zistenia, že súťažný návrh je neúplný alebo nespĺňa podmienky vyhlasovateľa uvedené v súťažných podkladoch, vyradiť návrh z OVS.

17. Po skončení súťaže vyhotoví vyhlasovateľ zápisnicu z vyhodnotenia súťaže, kde uvedie víťaza súťaže, označenie všetkých záujemcov a ich cenové návrhy.

18. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo neuhrádzať náklady, ktoré účastníkom vznikli v spojení s účasťou na súťaži.

C. PODMIENKY ZMLUVY

1. Na základe výsledku súťaže bude víťazovi súťaže predložený návrh nájomnej zmluvy.

2. Víťaz súťaže sa zaväzuje spolupracovať s vyhlasovateľom na realizácii nájomnej zmluvy a jej podpise.

3. Označenie vyhlasovateľa ako prenajímateľa je nasledovné:

M e s t o Nová Baňa

zastúpené Mgr. MVDr. Branislavom Jačudom, MBA, primátorom mesta

sídlo: Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa

IČO: 00 320 897

DIČ: 2021111455

Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a. s.

Číslo účtu: 14429422/0200

IBAN: SK19 0200 0000 0000 1442 9422

BIC: SUBASKBX

4. Ďalšie podstatné podmienky zmluvy:

(a) splatnosť nájomného (v štvrtročných splátkach, štvrtročne dopredu) a spôsob jeho platenia (prevodom na účet, resp. v hotovosti do pokladne MsÚ),

(b) podmienky refakturácií energií – voda, elektrická energia, teplo,

(c) úspešný uchádzač súťaže je povinný uzatvoriť zmluvu o spôsobe úhrady za spotrebu plynu – dodávky tepla s Mestským bytovým podnikom Nová Baňa, s. r. o., so sídlom Bernolákova 11, Nová Baňa.

D. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Záujemcovia majú možnosť sa ohľadom podmienok súťaže a obliadky priestoru obrátiť na kontaktnú osobu: Lýdia Adamcová, samostatná odborná referentka, MsÚ Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, oddelenie výstavby a investícií, stavebného úradu, životného prostredia a správy majetku, č. dverí 13 na 1. posch., e-mail: adamcova@novabana.sk, príp. na telefónnom čísle 045/67 82 822.

OVS je zverejnená na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta Nová Baňa www.novabana.sk.

V Novej Bani dňa 22. apríla 2020

Mgr. MVDr. Branislav Jačud', MBA,
primátor mesta

MESTO NOVÁ BAŇA**Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa**

podľa § 9a ods. 9 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa § 281 až § 288 Obchodného zákonníka vyhlasuje

obchodnú verejnú súťaž

o najvhodnejší návrh na nájom nebytových priestorov určených na kancelárske účely.

A. PREDMET SÚŤAŽE

1. Predmetom súťaže je uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytových priestorov v budove súp. č. 6232 na ulici Kolibská cesta v Novej Bani – v priestoroch Kultúrneho domu Štále na poschodí. Nehnuteľnosť je vo vlastníctve mesta Nová Baňa, zapísaná Okresným úradom Žarnovica, katastrálnym odborom na LV č. 3853. Predmet nájmu konkrétne:

nebytové priestory s výmerou 65,21 m².

Doba nájmu: na dobu určitú do 31. 12. 2021

2. Minimálna výška nájomného za prenájom nebytového priestoru je stanovená na **20,25 eur/m²/rok** a je uvedená bez služieb spojených s nájmom nehnuteľnosti. Služby spojené s užívaním nebytového priestoru (energie – plyn, elektrická energia, voda) sú účtované osobitne a hradí ich nájomca.

B. PODMIENKY SÚŤAŽE

1. Prenájom nebytových priestorov sa uskutoční formou elektronickej aukcie prostredníctvom aukčného systému.

2. Záujemca vo svojom návrhu uvedie:

• označenie účastníka súťaže

- pri fyzickej osobe: meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto trvalého pobytu,

- pri právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi: obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo, DIČ alebo IČ DPH, označenie štatutárneho orgánu s uvedením oprávnenia na konanie,

• návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytového priestoru, za ktorý vyhlasovateľ považuje ponúknutú výšku nájomného za predmet súťaže uvedenú v eur/m²/rok, účel nájmu s dátumom a podpisom záujemcu,

• vyhlásenie účastníka súťaže, že súhlasí so všetkými vyhlásenými podmienkami súťaže,

• kontakt: telefón a e-mail,

• písomné čestné vyhlásenie účastníka súťaže, že ku dňu podania návrhu nemá žiadne splatné záväzky voči mestu Nová Baňa a organizáciám, ktoré sú zriadené mestom,

• podpísaný súhlas účastníka súťaže so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

3. Návrh musí byť vyhotovený v slovenskom jazyku a je možné ho meniť, dopĺňať alebo odvolať iba do skončenia lehoty na podávanie návrhov.

4. Lehota na podávanie návrhov: návrh je potrebné doručiť najneskôr do 27. 05. 2020 – streda, do 12:00 hod. v zalepenej obálke so spätnou adresou záujemcu

na adresu: Mestský úrad Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, s označením hesla:

„5. OVS – uzatvorenie nájomnej zmluvy – nebytový priestor Kolibská cesta 6232

– NEOTVÁRAŤ!“

5. Otváranie a vyhodnotenie návrhov sa uskutoční po skončení lehoty na podávanie návrhov.

6. V prípade predloženia dvoch a viacerých návrhov sa stanoví termín uskutočnenia elektronickej aukcie (za úvodné cenové ponuky budú považované ceny uvedené v návrhoch) a následne sa uskutoční elektronickej aukcia na nájom nebytových priestorov. V prípade predloženia len jedného návrhu sa elektronickej aukcia neuskutoční.

7. Kritériom na určenie víťaza súťaže je NAJVYŠŠIA PONÚKNUTÁ CENA v eur/m²/rok.

8. Priebeh súťaže je neverejný.

9. Oznámenie vybraného návrhu: Víťazovi súťaže bude výsledok súťaže oznámený bezodkladne po skončení elektronickej aukcie, resp. po vyhodnotení návrhu v prípade predloženia len jedného návrhu. Rovnako vyhlasovateľ bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomí ostatných účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že ich návrhy sa odmietli.

10. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo realizovať komunikáciu prevažne

elektronickou formou.

11. V prípade, že nebude s úspešným účastníkom súťaže uzatvorená nájomná zmluva z dôvodov na strane účastníka, môže vyhlasovateľ uzavrieť nájomnú zmluvu s účastníkom, ktorý sa vo vyhodnotení obchodnej verejnej súťaže umiestnil ako ďalší v poradí.

12. Vyhlasovateľ je oprávnený rokovať o uzatvorení nájomnej zmluvy aj v prípadoch, ak z akýchkoľvek dôvodov účastník, ktorého ponuka bola najvyššia, neuzavrie nájomnú zmluvu v lehote určenej vyhlasovateľom súťaže.

13. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť uchádzača v prípade, ak tento je alebo v minulosti bol dlžníkom vyhlasovateľa, resp. organizácie, ktorá je zriadená mestom.

14. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo zmeniť podmienky súťaže alebo súťaž zrušiť podľa § 283 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

15. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy podľa § 287 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ukončiť obchodnú verejnú súťaž bez výberu súťažného návrhu. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

16. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo v prípade zistenia, že súťažný návrh je neúplný alebo nespĺňa podmienky vyhlasovateľa uvedené v súťažných podkladoch, vyradiť návrh z OVS.

17. Po skončení súťaže vyhotoví vyhlasovateľ zápisnicu z vyhodnotenia súťaže, kde uvedie víťaza súťaže, označenie všetkých záujemcov a ich cenové návrhy.

18. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo neuhraďzať náklady, ktoré účastníkom vznikli v spojení s účasťou na súťaži.

C. PODMIENKY ZMLUVY

1. Na základe výsledku súťaže bude víťazovi súťaže predložený návrh nájomnej zmluvy.

2. Víťaz súťaže sa zaväzuje spolupracovať s vyhlasovateľom na realizácii nájomnej zmluvy a jej podpise.

3. Označenie vyhlasovateľa ako prenajímateľa je nasledovné:

M e s t o Nová Baňa

zastúpené Mgr. MVDr. Branislavom Jaďuďom, MBA, primátorom mesta

sídlo: Námestie slobody 1, 968 26 Nová Baňa

IČO: 00 320 897

DIČ: 2021111455

Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a. s.

Číslo účtu: 14429422/0200

IBAN: SK19 0200 0000 0000 1442 9422

BIC: SUBASKBX

4. Ďalšie podstatné podmienky zmluvy:

(a) splatnosť nájomného (v štvrtročných splátkach, štvrtročne dopredu) a spôsob jeho platenia (prevodom na účet, resp. v hotovosti do pokladne MsÚ),

(b) podmienky refakturácií energií – voda, elektrická energia – prihlási sa u dodávateľov energií, plyn – štvrtročné zálohové platby mestu Nová Baňa vo výške 120,00 eur, vyúčtovanie po skončení kalendárneho roka, (c) úspešný uchádzač súťaže je povinný strieť obmedzenia pri užívaní nebytového priestoru (napr. hluk) v čase organizovania kultúrnych a spoločenských podujatí pod záštitou mesta Nová Baňa v priestoroch Kultúrneho domu Štále a zabezpečiť uzamknutie vestibulu, cez ktorý vstupuje do nebytových priestorov.

D. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Záujemcovia majú možnosť sa ohľadom podmienok súťaže a obliadky priestoru obrátiť na kontaktnú osobu: Lýdia Adamcová, samostatná odborná referentka, MsÚ Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 26 Nová Baňa, oddelenie výstavby a investícií, stavebného úradu, životného prostredia a správy majetku, č. dverí 13 na 1. posch., e-mail: adamcova@novabana.sk, príj. na telefónnom čísle 045/67 82 822.

OVS je zverejnená na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta Nová Baňa www.novabana.sk.

V Novej Bani dňa 29. apríla 2020

Mgr. MVDr. Branislav Jaďuď, MBA,
primátor mesta

Pohronské múzeum
v Novej Bani

Permoníci (z nem. Bergmann, baník) sú malé bytosti, ktoré vraj žili vo väčších spoločenstvách v banských dielach, v podzemí. Ich úlohou bolo chrániť vzácne nerasty a kopať rudy. Títo škriatkovia celkovým vzhľadom pripomínali ľudí, ale vzrastom boli nižší a zavalitejší. Odievali sa do pestrých, najmä červených šiat a nosili kožené zástery a banské pracovné nástroje tak ako baníci. Predstava oblečenia permoníkov vychádza zo stredovekého odevu baníkov a traduje sa ústne a výtvarným prejavom.

Ak sa baníkov pritrafilo stretnúť sa s takýmto na piaľ mužikom, čakalo ho buď bohatstvo a pomoc, alebo záhuba či nebezpečenstvo. Všetko záviselo od toho, ako sa človek ku škriatkovi zachoval. Pokiaľ prejavil úctu, permoník ho obdaril svojou pomocou a ukázal mu, kde kopať, aby narazil na žilu a našiel tak bohatstvo hôr. Ak sa však baník správal hlučne a nerešpektoval ich, bol potrestaný.

Príbbehov o permoníkoch je na Slovensku mnoho a jeden sa traduje aj v Novej Bani. Stalo sa to krátko nato, ako sa začal v baniach používať pušný prach. Haviari Štefan a Jakub zrovna pracovali v bani Althandel. Ládovali nalámanú rudu do huntíka a navzájom prehodili zopár slov o tom, že je akási ťažká. Krátky rozhovor ukončili skonštatovaním a utešením sa, že bude dobrá kovnosť. Keď bol huntík plný, bolo ho treba vytlačiť ku gáplu. Bol taký ťažký, že dvom mladíkom-beháčom musel prísť na pomoc aj haviar Jakub, a tak ostal Štefan v bani sám. Zrazu sa zadával na zvláštny kameň ležiaci navrchu hromady rudy. Vzal ho do rúk a zvedavo začal skúmať. Kameň mal tvar malého človečička, a tak si haviar pomyslel, že ho vezme domov pre deti, aby sa ním potešili. Začal kamienok košeľou čistiť od špiny, keď tu zrazu ožil a usmial sa naňho živý permoník! Vyskočil Štefanovi z rúk a stratil sa v skalnej pukline. Haviarovi od úľaku prebehli zimomriavky po chrbte, a keď sa jeho druhovia vrátili s prázdny

Novobanský permoník

huntikom, nič im nepovedal. Pomyslel si, že by mu aj tak neuverili. Kým ostatní ešte vyvážali zvyšnú rudu, haviar Štefan pripravil všetko na ďalší odstreľ. Po výbuchu sa však ozvalo volanie o pomoc. Ihneď pribehol k hromade čerstvo nakopených skál a odvalil jeden balvan, spod ktorého vyskočil permoník. Štefan ho pokáral, že tam nemal čo liezť, keď sa strieľa skala. Malý mužiček sa priznal, že bol len zvedavý a chcel to všetko vidieť zblízka. Čudoval sa, ako je možné, že haviar nepoužíva ani kladivko, ani železko, a predsa sa tvrdá skala rozletí na malé kusy. Dohodli sa teda, že pri ďalšom odstrele príde permoník zase, ale už bude opatrnejší a nepôjde tak blízko. Medzitým sa vrátili ostatní a nešlo im do hlavy, prečo sa Štefan zhovára sám so sebou. Oni totiž malého škriatka nevideli.

Po nejakom čase sa tí istí haviari stretli znova na šichte. Pustili sa do práce, no po chvíli zacítili plyn a hneď vedeli, že je zle. Rýchlo začali utekať k hlavnej chodbe, aby sa dostali von. Tam už pobehovali aj iní haviari a hustý dym čoraz viac naberal na intenzite. Štefan pochopil, že tadiaľto cesta nevedie, a tak sa rozhodol utekať opačným smerom, aby našiel inú cestu na záchranu. Po pár metroch odbočil do opustenej chodby. Veľmi nerozhodne ho nasledovali aj iní haviari, ktorí však boli dost' pozadu. Plyn a dym sa však dostali už aj do tejto chodby a nakoniec premošli Štefana, ktorý od slabosti padol na zem. V duchu sa začal lúčiť so životom a rodinou, keď sa mu zrazu zazdalo, že počuje kroky. V diaľke uvidel svetielko z banského kahanca. Svitla mu nádej, a teda pozbieral všetky sily a začal sa tackať za malým zdrojom svetla. Čím ďalej šiel za blikajúcim svetielkom, tým lepšie sa mu dýchalo a jeho krok sa zrýchľoval. Už spoznal, kde sa nachádza a že východ je neďaleko. Vtom sa svetielko zjavilo tesne pri ňom. V ruke ho držal jeho starý známy, permoník z bane Althandel. Ten sa mu takto odvrátil za to, že ho vtedy Štefan očistil a prinavrátil mu tak život. Týmto činom permoník zachránil život nielen Štefanovi, ale aj iným

haviarom. Všetci sa dostali z bane živí a zdraví a ich rodiny sa z toho radovali.

A kde sú permoníci dnes? Hovorí sa, že títo malí škriatkovia sa prišli sťažovať svojmu vladárovi Koviadovi, že

ľudia sú čoraz chamtivejší, kopú hlbšie, aby

získali poklady zeme, a n a r ú š a j ú

pokoj. Koviad bol

kráľom podzemného bohatstva. Legenda ho opisuje ako muža celého zo zlata so striebornými vlasmi a bradou. Vedel o tom, že ľudia ťažia z jeho drahých kovov stále viac, ale nevidel na tom nič zlé, keďže to robili preto, aby sa užívali. Nariadil permoníkom stiahnuť sa hlbšie do podzemia, aby neboli rušení. A tak sa škriatkovia sťahovali čoraz hlbšie do útrobov hôr, kde ich ľudské oko nevidí.

Ak vás zaujal príbeh o permoníkovi z Althandlu, v knižnici Pohronského múzea si môžete požičať knihu od Jozefa Hindického A zvony nezvoní, v ktorej ho nájdete celý a k tomu ďalšie povesti z nášho okolia.

Mgr. Alžbeta Kráľová,
Pohronské múzeum Nová Baňa

ĽEŠTE PRED 100 ROKMI BOLA I V NOVEJ BANI BEŽNÁ DETSKÁ PRÁCA

O krom toho, že deti, samozrejme, od malička pomáhali na poličkach, v domácnosti či na statku, čo ich mohlo dobre

prípraviť na budúci život a hospodárenie, bola v minulosti práca detí využívaná napríklad i v priemysle. Už za čias rakúsko-uhorskej monarchie platili zákony, ktoré ustanovovali povinnú školskú dochádzku a zakazovali detskú prácu. Tieto však neboli v dostatočnej miere rešpektované a v praxi uplatňované (napríklad v USA Kongres zákonom zakázal detskú prácu až v roku 1938). Československo síce z rakúsko-uhorskej legislatívy zákaz zamestnávania detí zdedilo, ale v praxi to tiež vyzeralo inak, ako zákon kázal.

Ako dôkaz prikladáme fotografiu z nášho archívu, ktorá pochádza z roku 1921. Je to hromadná fotografia zamestnancov novobanskej sklárskej baliarne hotových výrobkov. Pozorne si ju prezrite, nájdete tam určite aj deti do 16 rokov, predčasne pripravené o bezstarostné detstvo.

Aj keď u nás už dnes, našťastie, nie, vo svete zostáva detská práca, predovšetkým v krajinách Afriky, Ázie či Latinskej Ameriky, stále rozšíreným problémom. A keď sa nad tým hlbšie zamyslíme, nie je to až tak ďaleko, aby sa nás to vôbec nijako netýkalo.

Pohronské múzeum Nová Baňa
zdroj: FB Pohronské múzeum

Aj textil sa dá reštaurovať... Záchrana zbierkového predmetu Pohronského múzea zástava Jednoty Orla

Milí čitatelia Novobanských novín! My, pracovníci Pohronského múzea, vás chceme informovať o ďalšom úspešnom projekte záchrany kultúrneho dedičstva nášho regiónu. Na projekt „Reštaurovanie zástavy Jednoty Orla“ nám prispel Fond na podporu umenia. Spoluúčasť na projekte bola hrazená z účelovo určených finančných prostriedkov od Banskobystrického samosprávneho kraja. Konečný výsledok práce reštaurátoriek sme mali v pláne vystaviť na každoročnej akcii Noc múzeí a galérií (16. mája). Kvôli súčasnej situácii to však, žiaľ, odkladáme na neurčito – ale určite bude vystavená.

Zástava Jednoty Orla z Hodruše-Hámrov bola do zbierok prijatá v roku 2018 na základe odporúčania komisie na tvorbu zbierok pri Pohronskom múzeu Nová Baňa aj napriek zlému fyzickému stavu s tým, že v budúcnosti bude naplánované jej reštaurovanie. Zástavy tohto spolku sú síce v rámci Československa zachované, ale hodrušská je prvou zástavou športovo-osvetovej organizácie v našom múzeu. Do Pohronského múzea ju doniesol uvedomelý amatérsky historik Peter Fridrich, ktorý sa už od svojich 15 rokov stará o klopačku v obci Hodruša-Hámre. Našiel ju poskladanú pod strechou rímskokatolíckeho farského Kostola svätého Mikuláša v Banskej Hodruši, ktorý je stavebne najstarším objektom tejto časti Hodruše – bol postavený v roku 1387. Pôvodne si myslel, že ide len o nejakú handru, po rozprestreť však prišiel na to, že je to unikátna pamiatka na spolkovú činnosť v obci.

Jednota Orla bola celočeskoslovenská organizácia, ktorá mala „orlovne“ aj v Rakúsku či Slovinsku. Vznikla z katolíckych telocvičných organizácií. Presný dátum vzniku je problematické určiť, pretože sa vytvárala postupne, často zlučovaním lokálnych katolíckych spolkov. Ako oficiálny rok vzniku uvádzajú rok 1909, keď sa zjednotil názov – Orol, a ustálilo sa vedenie. Orol staval svoju činnosť na kresťanských základoch a venoval sa hlavne športu pre všetkých a práci s mládežou.

Z Čiech sa po vzniku prvej Československej republiky (1918) postupne rozšíril aj na Slovensko. V tomto období mal približne 35 000 členov a bol druhou najpočetnejšou organizáciou po Telocvičnej jednote Sokol. Na Slovensku vznikol prvý Orol v Malackách v roku 1919. Základňa postupne narastala, až

mal Orol na slovenskom území viac členov než Sokol. V roku 1928 sa na „orolskom zlete“ na Jakubovom námestí v Bratislave zúčastnilo viac ako 8 000 krojovaných a do 12 000 nekrojovaných „orlov“. Ďalšie zlety sa konali v roku 1933 v Nitre a 1938 v Žiline. Tendencie známe z politiky sa dostali aj do tejto športovej organizácie a v roku 1935 sa slovenská časť osamostatnila. Činnosť Orla sa podriadila Hlinkovej slovenskej ľudovej strane a jej ideológii. Pred druhou svetovou vojnou, v októbri 1938, bol Orol zrušený spolu s ostatnými telovýchovnými organizáciami. Na českej strane bol Orol oficiálne rozpustený v roku 1942.

Cieľom Orla bolo vychovávať zo svojich členov národne uvedomelých a zodpovedných ľudí. Telocvičnými a výchovnými metódami prispieval k brannej zdatnosti národa. K „orolstvu“ patrila spravodlivosť a občianska rovnoprávnosť, z nich vyplýva solidarita, svornosť a národná jednota. Orol žiadal, aby členovia prejavovali mravnosť a vieru aj navonok.

Orolskými zásadami boli: 1. Svedomito plniť povinnosti vyplývajúce zo svojho postavenia a povolania. 2. Obetavo plniť všetky povinnosti voči rodine.

Členmi Orla boli napr. aj parašutisti Josef Bublík a Jan Kubiš, ktorí sa podieľali na atentáte na Heydricha.

Orol ako taký bol obnovený v roku 1945, ale keď odmietli snahy o jednotnú telovýchovu v Československu, organizácia bola v roku 1948 znovu rozpustená. Potom bol obnovený v roku 1990 a aktivitu vyvíja dodnes.

V Banskej Hodruši (dnes súčasť Hodruše-Hámrov) vznikol spolok Orol v roku 1922 pod názvom Telocvičná jednota Orol. Mohol vzniknúť vďaka uvoľnenejším pomerom po vzniku Československa.

Propagátorom Orla bol štiavnický rímskokatolícky dekan František Jankovič (1894 – 1962).

Vznikol ako protiváha Hodrušskému osvetovému krúžku, ktorý združoval najmä evanjelikov. Podobne ako osvetový krúžok aj

katolícka mládež z Orla chcela nacvičovať aj divadlá.

Venovali sa hlavne cvičeniu – gymnastike a ľahkej atletike. Bradlá a hrazdu si zhotovili svojpomocne. Podľa hodrušského učiteľa Jána Spišku mali aj knižnicu. Hlavné sídlo „orlovne“ bolo istý čas v budove novej rímskokatolíckej školy.

V Jednote Orla videli mnohí politické a sociálnodemokratické pozadie, bola jednostranne zameraná. Katolícka mládež sa rozhodla v roku 1930 Jednotu Orla zrušiť a dohodli sa založiť nový spolok, katolícky, ktorý mal podobné zameranie a zásady, ale nový program, ktorý prispel k rozšíreniu jeho základne aj z radov starších občanov a miestnej inteligencie.

Reštaurovaná zástava teda patrí Jednote Orla. Zástava je obojstranná, vyrobená zo vzorovej hodvábanej damaskovej tkaniny béžovej farby, po stranách má tmavozelené textilno-kovové strapce. Je zošitá z troch širok tkaniny a nie je kompletná, chýba približne 40 cm. Na oboch stranách zástavy ďalej od žrdovej strany s kovovými krúžkami na zavesenie, resp. pripevnenie žrde sa nachádza olejomalba v kruhu obšitom textíliou, vďaka ktorej je olejomalba pripevnená na brokát. Na jednej strane je namaľovaný symbol spolku – orol nesúci kríž, pod ním je trojvršie. Na kríži je orolský pozdrav „Zdar Boh!“ schválený telocvičnou radou v roku 1914, ktorý je tiež banickým pozdravom. Obsahuje aj kruhopis, názov „Jednota Orla v Hodruši“. Znak je ovenčený vavrínovo-dubovými ratolesťami previazanými stuhou nachádzajúcimi sa priamo na brokáte, t. j. mimo kruhu so znakom.

Na druhej strane je namaľovaný kresťanský symbol podávajúcich rúk podobne ovenčený ratolesťami. Na tejto strane sa nápis nenachádza.

Zástava vznikla niekedy po roku 1922, keď bol v Hodruši založený tento spolok.

Na reštaurovanie zástavy sme oslovili

Pokračovanie na druhej strane.

u. fond na podporu umenia

ZO ŽIVOTA ORGANIZÁCIÍ

Pokračovanie z predošlej strany.

odborníčky z Vysokej školy výtvarných umení doc. Mgr. art. Sylviu Birkušovú, ktorá sa špecializuje na reštaurovanie textilu, a akademickú maliarku Ľubu Wehlend, ktorá mala na starosti reštaurovanie maľby zo zástavy. Vďaka ich odbornej pomoci sme vypracovali projekt. Boli sme úspešní a projekt bol z verejných zdrojov podporený Fondom na podporu umenia.

Zástava bola podrobená pozorovaniu v rozptýlenom svetle i pomocou USB mikroskopu, čo umožnilo lepšie identifikovať a charakterizovať materiálovú podstatu pamiatky, typy väzieb tkanín, spôsoby prevážovania útkov, dostavu osnovy aj útku, spôsob zdobenja, ako aj pozorovať poškodenia tkaniny. Zo zástavy boli tiež odobraté rôzne materiály tak, aby nebola

narušená jej celistvosť. Na tomto základe boli analyzované vlákna, aby sa zistil ich presný druh, hrúbka v mikrometroch, farebnosť, kondícia a iné vlastnosti. Reštaurátorky mohli objasniť príčiny poškodenia a vybrať vhodný materiál na opravu zástavy. Deformácie vznikli mechanicky, pravdepodobne ako následok používania a následného nevhodného spôsobu uloženia. Po celej ploche sa nachádzalo množstvo trhlín a predratých plôch. Cieľom reštaurovania bolo odstrániť existujúce poškodenia s ohľadom na stav a vlastnosti jednotlivých materiálov. Zástava bola celoplošne očistená od povrchového depozitu. Stredová maľba bola odpáraná, aby sa mohla lepšie spevniť tkanina pod ňou a tiež aby sa maľba mohla reštaurovať samostatne. Tkanina bola čistená tzv. mokrou cestou, počas ktorej sa odsávala

vlhkosť a vyrovnávali sa deformácie povrchu. Textil zástavy bol sceľovaný a dofarbovaný. Celoplošne sa sceľovala pomocou hodvábovej krepelíny a následne sa prišla späť maľba, ktorá bola medzitým vyčistená, vyrovnaná, boli na nej sceľené trhliny, bola nalakovaná a konzervovaná. Podobne boli ošetrené aj zlatené ornamente – vavrínovo-dubové ratolesti. Na bezpečné uloženie zástavy bola vyhotovená aj špeciálna krabica.

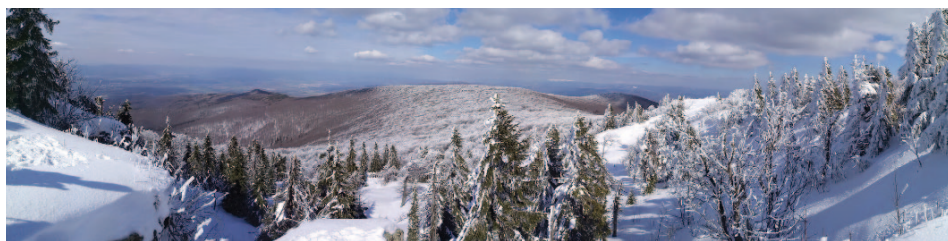
My v Pohronskom múzeu pevne veríme, že sa nám podarí tento krásny kúsok regionálnej histórie predstaviť verejnosti ešte v roku 2020. O prezentácii zástavy Jednoty Orla vás budeme informovať cez naše tradičné komunikačné kanály.

Mgr. Katarína Stredáková,
Pohronské múzeum Nová Baňa

U. fond
na podporu
umenia

Vtáčnik v jarnom Televíkende nepostrehol zmenu ročného obdobia

REGIÓN GRON
Region s veľkým srdcom

Vo vrcholovej zóne pohoria Vtáčnik sa rozprestiera časť chránenej krajiny oblasti Ponitrie, ktorú tvoria dve odlišné pohoria, a to staré jadrové – Tribeč, a mladšie sopečné – Vtáčnik. Na severe je Vtáčnik ohraničený Hornonitrianskou kotlinou, na východe Kremnickými vrchmi a Žiarskou kotlinou, na juhu Štiavnickými vrchmi, na juhozápade Pohronským Inovcom a na západe Tribečom. Vtáčnik má starovulkanický pôvod, hlavnou stavebnou horninou je andezit. Delí sa na dva celky: Vysoký a Nízky Vtáčnik. Najvyšším vrcholom je Vtáčnik (1 346 m n. m.), z ktorého je pekný výhľad na Hornonitriansku kotlinu aj so zámkom Bojnica a tiež na Žiarsku kotlinu. Ďalej sa pri dobrom počasí môžeme kochať pohľadmi napríklad na vrchol Kľaku, pohoria Malá aj Veľká Fatra, Nízke Tatry, Poľana či Kremnické vrchy. V prípade veľmi dobrej viditeľnosti máme šancu zahliadnuť až Vysoké Tatry. Rozloha vrcholu s príslušnými svahmi je 245,62 ha.

Vegetáciu predstavujú dubovo – bukové lesy, vo vyššom stupni prevládajú bučiny. Vrcholová časť je vyhlásená za národnú prírodnú rezerváciu už od roku 1950 s cieľom ochrániť typické vrcholové spoločenstvá buka vystavené extrémnym klimatickým pomerom (rôzne zakrivené a zakrpatené formy buka a zástavovité formy ihličnanov, ktoré sa museli prispôsobiť silnému vetru).

Značené trasy

Na vrchol je možné sa dostať viacerými chodníkmi, napríklad zelenou značkou z Kľaku či žltou z Ostrého Grúňa. Ďalšími trasami vedúcimi z pohronskej strany sú napríklad značené turistické trasy z Píly, Veľkého Poľa či Prochota. Celým hrebeňom vedie červenou značená Ponitrianska magistrála. Trasy vedú aj z Kamenca pod Vtáčnikom či z Lehoty pod Vtáčnikom. Vrchol Vtáčnika je preto dostupný mnohými trasami, ktoré sa dajú hviezdicovito plánovať. Musíte však mať kondíciu aj na dlhšie túry.

Marcový Televíkend

V polovici marca sme dostali pozvanie stať sa opäť súčasťou relácie Televíkend, ktorá dokumentuje turistické krásy celého Slovenska. Relácia je vysielaná na Dvojke každý piatok popoludní a ráno počas víkendov. Samozrejme,

že sme túto ponuku radi prijali a hneď sme oslovili naslovovzatých odborníkov, turistov z KST MTK Tatran Žarnovica, Jozefa Štefanku a Ľubomíra Ščasného.

Naša cesta, najprv autom, smerovala Pokútskou dolinou k Pavlovej lúčke, odkiaľ sme už vyrazili po vlastných. Ďakujeme odštepnému závodu Lesov SR v Žarnovici za udelenie povolenia na vjazd. Keďže technika je pomerne ťažké bremeno a popri kráčaní je potrebné získať aj dostatok kvalitného videomateriálu, naša turistická vychádzka trvala sedem hodín. Hoci v Kľakovskej doline ani v doline Hrona sme už o snehu nechyrovali, tu sme prišli do krásnej zimnej krajiny. Prvú prestávku sme si urobili, ako je zvykom, pri Partizánskej chate nad lesom Škurátka. Kúsok pod chatou sme však ešte odbočili k pamätníku padlým v tvare päťcipej hviezdy vysadenej zo smrekovca

opadavého, ktorý je v strede lesíka. Potom sme už pokračovali na červenú hrebeňovú trasu a cestou sme natrafili aj na pomerne čerstvé stopy už zobudeného medveďa. Navrchu sme si pred hlavným vrcholom urobili malú odbočku na Kláštorskú skalú, tretí najvyšší vrchol pohoria tvorený výraznými andezitovými bralami. Nakoniec sme zavítali aj na samotný Vtáčnik, ktorý sa nám ukázal ešte ako zasnežený svet a ponúkol dobré výhľady. Naša reportáž tak odhalila zimné čaro najvyššieho vrchu Pohronia všetkým divákom Televíkendu.

Reportáž môžete nájsť na webe RTVS v archíve relácie v diele s dátumom vysielania 20. marca alebo sa k nej prekliknete aj na našom webe regiongron.sk v sekcii „O nás – Objavilo sa v médiách“.

Tím Regiónu GRON
foto: archív Región GRON

Netradične tradičná Gruntovačka

Jarná Gruntovačka má túto jar iný rozmer. Krajská organizácia

cestovného ruchu a sedem oblastných organizácií cestovného ruchu vrátane tej našej na strednom Pohroní, Región GRON, od februára pracovali na prípravách v poradí už 4. spoločnej Gruntovačky v Banskobystrickom kraji. Aktuálna situácia neumožnila zrealizovať tento projekt v pôvodnom rozsahu a forme. Ako organizátori sme sa však nechceli vzdať myšlienky na jarné upratovanie prírodných lokalít a aj preto sme prišli s iniciatívou individuálnej Gruntovačky so symbolickým heslom „Pomôž prírode, pomôžeš sebe.“ Propagovať ju v online priestore nám pomohlo množstvo obcí, organizácií či jednotlivcov – fanúšikov iniciatívy.

Gruntovačku organizujeme už tretí rok a teší sa stále väčšej obľube verejnosti, žiakov a študentov škôl. V minulom roku sa v kraji podarilo vyzbierať až 30 000 litrov odpadu v 20 lokalitách. Viac ako 700 žiakov, študentov a dobrovoľníkov vyčistilo až 60 kilometrov turistických chodníkov a rekreačných miest. Oblastné organizácie cestovného ruchu poskytli dobrovoľníkom rukavice aj vrecia. Jarná Gruntovačka sa aj tento rok mala pripojiť ku globálnym ekologickým iniciatívam pri príležitosti Dňa Zeme, ktorý pripadol na stred 22. apríla. Do tohto celokrajského projektu Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus sa plánovalo zapojiť rekordných 24 základných a stredných škôl z Banskobystrického kraja. Po zrelom uvážení a s ohľadom na vládu nariadené preventívne opatrenia sme upustili od idey hromadnej jarnej Gruntovačky v jeden konkrétny deň. No nechceli sme nechať prírodu nepovšimnutú, a preto sme 9. apríla pred sviatkami jari prišli s celomesačnou iniciatívou „Pomôž prírode, pomôžeš sebe.“

Cieľom iniciatívy bolo aj počas tejto nepriaznivej situácie motivovať ľudí, aby sa správali zodpovedne k prírode a aby boli zodpovední aj voči sebe a druhým. Hovorí sa, že príroda je najlepší lekár a významne posilňuje imunitný systém. Preto každý, kto

sa chystal na prechádzku do prírody načerpať novú energiu, mohol si so sebou vziať vrece na odpady a rukavice a pustiť sa do čistenia svojich obľúbených miest. Samozrejme, mnohí tak urobili aj sami a mimo kampane. V priebehu mesiaca sa potom každý mohol „virtuálne pochváliť“ svojimi úlovkami“ alebo prostredníctvom fotografií predstaviť príbeh vyčistenej lokality a zhodnotiť množstvo vyzbieraných odpadkov na profiloch sociálnej siete Regiónu GRON alebo aj v iných regiónoch. Z týchto zverejnených príspevkov v závere vyberieme jedného, kto bude odmenený

rodinným vstupom do Krajskej hviezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom.

Do individuálnej krajskej Gruntovačky, ktorá končí (ale naozaj len oficiálne) 8. mája, sa mohol celý mesiac zapojiť ktokoľvek bez rozdielu veku či miesta bydliska. Veríme, že jesenná séria celokrajšej Gruntovačky sa už bude môcť uskutočniť v tradičnom formáte, v termíne 18. – 19. septembra 2020 pri príležitosti svetového dňa čistenia prírody World Cleanup Day.

Tím Regiónu GRON a KOČR
foto: dobrovoľníci z archívu FB Región GRON

vezmi rúško

vezmi rukavice

vezmi vrece na odpady

nezgrupuj sa

zvoľ miesta s malým výskytom ľudí

#upracmesiregion #zahoramizadolami #budzodpovedny #goinggreen #gruntovačka

ZO ŽIVOTA ORGANIZÁCIÍ

Kupujme BIO a EKO produkty

V dnešnej časti ekopredsavzatí sa budeme venovať kupovaniu BIO a EKO produktov. Povieme si, o aké produkty ide, prečo je lepšie ich kupovať a kde ich vlastne môžeme kúpiť.

Čo sú BIO a EKO produkty?

Veľmi zjednodušene možno povedať, že BIO (skrátene biologické) a EKO (skrátene ekologické) produkty sú oproti štandardným produktom šetrnejšie k životnému prostrediu. Skratka BIO sa najčastejšie spája s potravinami, skratka EKO nájdeme pri väčšom množstve výrobkov od drogérie cez čistiace prostriedky až po spotrebný materiál a tiež elektroniku.

Prečo by som ich mal/mala kupovať?

Už som načrtnul vyššie, že BIO a EKO produkty sú ohľaduplnejšie voči našej planéte, a teda aj nám samotným, a to vo všetkých častiach spotrebiteľského reťazca – pri výrobe, používaní/spotrebe a likvidácii. To znamená, že pri ich výrobe sa používa menej chémie a uvoľňuje menej škodlivín, pri ich používaní nie sme vystavení množstvu nebezpečných látok a likvidácia týchto produktov nepredstavuje takú záťaž (niektoré vieme dokonca kompostovať). Aby som bol konkrétnejší: pestovanie bio paradajky nezaťažuje pôdu a jej konzumáciou nedostávame do tela toľko škodlivín ako pri jej štandardne pestovanej a striekanej sestre; ekologický čistiaci prostriedok je v prírode

odúratelnej a nie je taký agresívny pre vaše deti a štvornohých miláčikov ako bežný prostriedok.

„Je to príliš drahé a neverím tomu.“

Veľmi často sa stretávam s argumentom, že ľudia neveria tomu, že by daný BIO/EKO produkt bol skutočne ekologický, a vidia za tým iba snahu o vytiahnutie viac peňazí z peňaženky. Pravda je taká, že každý výrobca, ktorý chce pre svoj produkt používať označenie BIO/EKO, musí prejsť veľmi prísnu kontrolou, ktorá ale udelením certifikátu nekončí. Títo výrobcovia sú pravidelne náhodne kontrolovaní. Výrobca, ktorý má produkciu BIO a „neBIO“ potravín, musí mať striktné oddelený výrobný proces, aby nedošlo k zámene produktov. Samozrejme, k možným pochybeniam prísť môže, ale ide o zanedbateľné čísla. A pokiaľ ide o cenu, tá je vyššia z toho dôvodu, že nie je dostatočný dopyt po týchto výrobkoch zo strany spotrebiteľov. Čím viac BIO/EKO výrobkov budeme kupovať, tým bude ich cena nižšia.

Ako viem, že kupujem BIO/EKO produkt?

S označením BIO/EKO sa najčastejšie stretnete priamo v názve výrobku, keďže obchodník sa takými výrobkami rád pochváli.

Ak to nie je očividné z názvu výrobku, pomôžu vám logá, ktoré potvrdzujú certifikáciu výrobku. Na trhu existuje viacero log pre rôzne certifikácie, tie najčastejšie pre BIO/EKO výrobky sú nasledovné:

A kde ich teda môžem kúpiť?

V Novej Bani existuje mnoho miest, kde môžete kúpiť kvalitné potraviny a výrobky už aj v kvalite BIO a EKO. Okrem väčšiny potravinových reťazcov nájdete BIO potraviny aj v rôznych obchodoch so zdravou výživou.

Michal Kutlík,
OZ Pestrec

Ušime si vlastné rúško proti koronavírusu

Určite ste sa už aspoň raz stretli s vysvetlením, prečo nosiť rúško. Len pre úplnosť si dovoľím v krátkosti zopakovať, že nosenie rúška slúži hlavne na ochranu, a to vás aj vášho okolia. Pokiaľ ste infikovaní vy, o čom niekedy ani nemusíte vedieť, rúško môže ochrániť ostatných od infikovania sa od vás a, naopak, pokiaľ je vírusom infikovaný niekto vo vašom okolí, rúško vám posluží ako základná ochrana pred nakazením sa. Žiadne rúško nefunguje stopercentne, no bez neho ste omnoho zraniteľnejší ako s ním. Preto je potrebné ho v týchto dňoch (vo vlastnom záujme, ako aj v záujme ostatných) nosiť.

Ako si vyrobiť domáce rúško

Pre tých, čo si chcú z rôznych dôvodov rúško podomácky vyrobiť, ponúkame jednoduchý návod.

Budete potrebovať:

• bavlnenú látku, špendlíky, niť, nožnice, gumičku/šnúruku, ihlu/šijací stroj
Postup:

1. Vystrihneme si dva kusy látok veľkosti 24x21 cm (najlepšie preložiť väčší kus látky cez seba).
 2. Látky otočíme lícom k sebe a prešijeme po obvode, necháme 5 cm neprešitéj časti.
 3. Cez túto časť rúško prevrátíme (vnútro prevrátíme von) a zašijeme neprešitú časť.
 4. Rúško na dvakrát prehneme zvrchu dlhšej časti dole (vytvoria sa dva sklady). Sklady prišpendlíme a na krajoch prešijeme.
 5. Prešitú časť skladov prehneme dovnútra, vytvoríme tunel a prešijeme.
 6. Cez tunel prevlečieme gumičku/šnúruku a upravíme podľa veľkosti tváre. Hotovo.
- Pokiaľ ide o materiál, vo viacerých médiách boli publikované testy spoľahlivosti jednotlivých

materiálov použitých na výrobu rúška. Niektoré materiály, ktoré boli efektívne z hľadiska zachytenia častíc, zlyhali pri elasticite a prichytení sa na tvár a, naopak, materiály, ktoré viac prepúšťali, sa lepšie prispôbili tvári a znížili tak riziko prieniku častíc z boku tváre. V oboch porovnaníach sa ale dobre umiestnila kuchynská utierka, ktorú máme doma takmer všetci. Všeobecne ale platí, ako bolo uvedené vyššie, že lepšie aspoň nejaké rúško, hoci aj ušité zo starej obliečky, ako žiadne.

Dezinfekcia nadovšetko

Použitú rúška a prípadne aj látkové rukavice môžete opruť na vysokej teplote/vyvariť a podľa potreby aj prežehliť, aby ste mali úplnú istotu, že všetky chorobopodné zároby boli zničené. Pri dezinfekcii ale nezabudnite zohľadniť materiál, napríklad gumičky v rúškach prevarenie pravdepodobne neprežijú.

A čo s použitým rúškom...

V súvislosti so zvýšeným používaním jednorazových ochranných pomôcok sa začínajú objavovať informácie z viacerých krajín o nadmernom znečistení riek, pláží a morí plastovými rúškami a rukavicami, na čo najviac dopláca morská fauna, ktorá si tieto objekty mylí s potravou. Je teda mimoriadne dôležité pristupovať zodpovedne nielen k samotnej ochrane, ale aj k následnej likvidácii pomôcok.

Pokiaľ chceme použité rúško správne zlikvidovať, musíme v prvom rade posúdiť, či môže byť kontaminované, alebo nie. Kontaminované rúško je totiž považované za nebezpečný odpad a v žiadnom prípade sa nesmie vyhodiť do komunálneho odpadu.

Pokiaľ ste vy sami chorí alebo sa pohybujete v prostredí s väčším počtom nakazených,

považujte rúško za kontaminované. Pokiaľ nie ste chorí alebo sa nepohybujete v rizikovitom prostredí, rúško nemusí byť kontaminované a môžete ho považovať za obvyčajný odpad. Ak si nie ste istí, stavte na istotu a rúško radšej považujte za kontaminované.

Kontaminované rúška, teda nebezpečný odpad, je potrebné zaniest' na špeciálne určené miesto, ktoré sa v Novej Bani nachádza na zbernom dvore Technických služieb mesta Nová Baňa (dolný dvor). Prípadne je možné využiť kalendárový zber, o ktorom bližšie informuje mesto.

Nekontaminované rúška môžete vyseparovať, a to podľa toho, z čoho sa skladajú. Najčastejšie pôjde o kombináciu viacerých materiálov (bavlna, umelá tkanina a guma), pričom takéto rúško patrí do zmesového odpadu. Pokiaľ máte čisto bavlnené rúška, môžete ich skompostovať, bavlna sa v komposte rozloží. Urobte tak ale v prípade, že ste si naozaj istí, že rúška nie sú kontaminované.

Praktické rady

Najpraktickejší postup sa javí byť nasledovný. Po každom výlete mimo domova zahodte rukavice a rúško do vopred pripravenej tašky, kde ich budete priebežne zbierať.

Ak používate látkové rúško/rukavice, celý obsah tašky operte a prípadne aj ožehlite. Ak vám už viac neposlúžia, vyhodte ich podľa materiálu do zmesového odpadu alebo skompostujte.

Ak používate jednorazové pomôcky, ktoré sú alebo môžu byť kontaminované, tašku zaviazte, označte slovom „NEBEZPEČNÝ ODPAD“ a zaneste na vyššie uvedený zberný dvor. Ak nie sú kontaminované, tašku taktiež zaviazte a vhodte do nádoby na zmesový odpad.

Michal Kutlík,
OZ Pestrec

Len správne vytriedený odpad dostáva druhú šancu. Plasty sú vhodným materiálom na recykláciu.

Sú neodmysliteľnou súčasťou našej každodennej reality. Stretávame sa s nimi takmer všade. Sú praktické a majú mnoho výhod. Áno, plasty patria k najpopulárnejším materiálom obalového priemyslu. Sú veľmi odolné, ľahké, lacné a zároveň majú všestranné využitie.

SKVELÝ SLUHA, ZLÝ PÁN

Presne toto môžeme pokojne povedať aj o plaste. Rozsiahle možnosti využitia (od balenia kozmetiky, medicíny, oblečenia, potravín až po samotné plastové výrobky) priniesli so sebou aj obrovský rozmach plastov po celom svete. To, kde skončia po tom, ako nám ľuďom doslúžia, je iba na nás.

RECYKLOVAŤ MÔŽEME LEN TIE VYTRIEDENÉ

Plasty sú vhodným materiálom na recykláciu. Netreba však zabúdať na fakt, že iba to, čo my ľudia poctivo vytriedime, môže dostať „nový život“. To ostatné, najmä pre nezodpovednosť ľudí, končí na skládke či znečisťuje rieky, oceány a prírodu. Väčšinu tohto znečistenia tvorí bežný odpad z domácností, ako sú plastové fľaše z nápojov či rôzne plastové obaly. Navyše, kúsky mikroplastov sa nachádzajú nielen v morských živočíchoch, ale aj v pitnej vode či ovzduší. Príroda si s rozkladom plastov nevie poradiť a kým sa v nej rozložia, trvá to od 100 až do 1 000 rokov.

Netreba zabúdať ani na fakt, že z energetického hľadiska je recyklácia menej náročná než výroba plasty z neobnoviteľných zdrojov ropy. Čiže triedením plastov vo veľkej miere šetríme prírodné zdroje.

ČO PATRÍ A NEPATRÍ DO ŽLTÉHO KONTAJNERA ČI VRECA NA PLASTY

PATRIA SEM: plastové obaly, napríklad stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov, plastové obaly z pracích a čistiacich prostriedkov alebo kozmetiky. Obaly označené nasledujúcimi značkami sú plasty a patria do žltých kontajnerov:

Nepatria SEM: plastové obaly so zvyškami jedál, zvyškami kozmetiky alebo iných prostriedkov, linoleum, guma, molitan, obaly znečistené olejovými a ropnými látkami, stavebný polystyrén.

V niektorých obciach a mestách sa spolu s plastmi triedia aj kovové obaly a nápojové kartóny. Nezabúdajte sa preto riadiť pravidlami triedenia vo svojej obci!

AKO TRIEDIŤ PLASTY

Do triedeného zberu nepatria obaly so zvyškami potravín. Nemusíte ich však umývať vodou, stačí, ak z nich odstránite zvyšky. Do nádoby s objemom 1 100 litrov sa zmestí asi 733 stlačených 1,5-litrových PET fliaš. Ak by neboli stlačené, zmestilo by sa ich tam len približne 200. **Je naozaj veľmi dôležité zošliapnuť plastové obaly pred ich vyhodnením**, aby zabrali čo najmenej miesta a zberové spoločnosti zbytočne nevyvážali vzduch.

ČO SA DEJE S PLASTMI PO VYTRIEDENÍ A VYHODENÍ?

Plastový odpad sa dotrieduje na triediacej linke. Tu sa jednotlivé plasty delia podľa druhu a farby. Zo zmesi plastov putujúcej na páse sa vyberajú PET fľaše, fólie a penový polystyrén, ktoré majú špeciálne samostatné spracovanie. Pracovníci z triediaceho pásu postupne vyhadzujú zložky, ktoré do triedených plastov nepatria alebo sú veľmi znečistené.

Roztriedené druhy plastov vrátane zmesi plastového odpadu, ktoré zostanú po prvotnom pretriedení, sa lisujú do balíkov a odvážajú na spracovanie k recyklátorom. Výsledkom recyklácie plastov býva vo väčšine prípadov tzv. regranulát. Je to vstupná surovina na výrobu nových plastov.

VĎAKA RECYKLÁCIÍ SA ODPAD ZNOVU VYUŽÍVA NA VÝROBU NOVÝCH PRODUKTOV

Tým sa znižuje spotreba prírodných zdrojov a šetrí sa spotreba energie.

AKO MÔŽEME ZNIŽIŤ MNOŽSTVO ODPADU

- Predchádzať vzniku odpadov.
- Obmedziť používanie jednorazových plastov.
- Správne triediť odpad a recyklovať.
- Používať ekologickjšie alternatívy obalov.

zdroj: <https://envipak.sk/>

TRIEDĚME ODPAD!

Ukončenie lyžiarskej sezóny v SKI TEAM Nová Baňa

Mesiac marec bol v očakávaní vyvrcholenia lyžiarskej sezóny. Aktuálna situácia nám však sezónu o niečo skrátila.

Prvým vyvrcholením bolo 4. a 5. kolo Horehronskej ligy, ktoré sa konalo v Polomke cez víkend na prelome februára a marca. Už v piatok sa až 25-členná skupina pretekárov vybrala do hotela Hefpa, kde sme sa ubytovali. V sobotu sa konali preteky 4. kola, kde sa v silnej konkurencii z takmer celého Slovenska najviac presadili Matej Vitek v kategórii superbaby a Zuzana Plachyová v kategórii ženy, keď zhodne obsadili pekné 3. miesto. V nedeľu sa konalo veľké finále a tu nás najviac potešili najmladší. Maxim Hrnčiar vyhral kategóriu superbaby a Matej Vitek obsadil 2. miesto. Pretekov sa zúčastnilo vyše 400 pretekárov, ktorí boli rozdelení do dvanástich vekových kategórií a úrovňou prekonal aj preteky organizované problémovou Slovenskou lyžiarskou asociáciou. V celkovom poradí Matej Vitek

vyhral kategóriu superbaby a Maxim Hrnčiar obsadil 3. miesto. V kategórii žien, ktorá bola spojená s juniorskou kategóriou, Zuzana Plachyová obsadila 3. miesto a Timea Plachyová 4. miesto. Pekné 6. miesto v celkovom poradí si vyjzdil Timo Garaj. Pochváliť

treba aj ostatných pretekárov, ktorí sa dokázali porovnať s najlepšimi na Slovensku.

Na ďalší víkend 7. 3. 2020 sme na poslednú chvíľu stihli usporiadať pre naše deti klubové preteky, kde už nešlo ani tak o víťazstvá, ale hlavne o dobrú náladu a o

to, aby si zalyžovali pre radosť. Po pretekoch sme mali príjemné posedenie s vyhodnotením sezóny v Šport Bare Brehy, čo nám umožnili manželia Mikuškovci, za čo im patrí naše poďakovanie.

Posledné, 4. kolo oblastnej lyžiarskej ligy STRED sa už uskutočnilo v Jasenskej doline nemohlo, takže konečné poradie sa odvíjalo od výsledkov po 3. kole. Víťazstvo si vybojoval klub LOPE – Lyžiarsky oddiel Partizánske, 2. miesto obsadil Ski klub Kremnica a náš klub SKI TEAM Nová Baňa – Drozdovo obsadil 3. miesto.

Poďakovanie patrí aj všetkým rodičom a priaznivcom lyžovania, ktorí ochotne pomáhali počas celej sezóny, ale hlavne Ski centru Drozdovo a mestu Nová Baňa za finančnú podporu.

Prajeme si, aby sa aktuálna situácia zlepšila a aby sme sa všetci stretli v plnom zdraví v príprave na nasledujúcu sezónu.

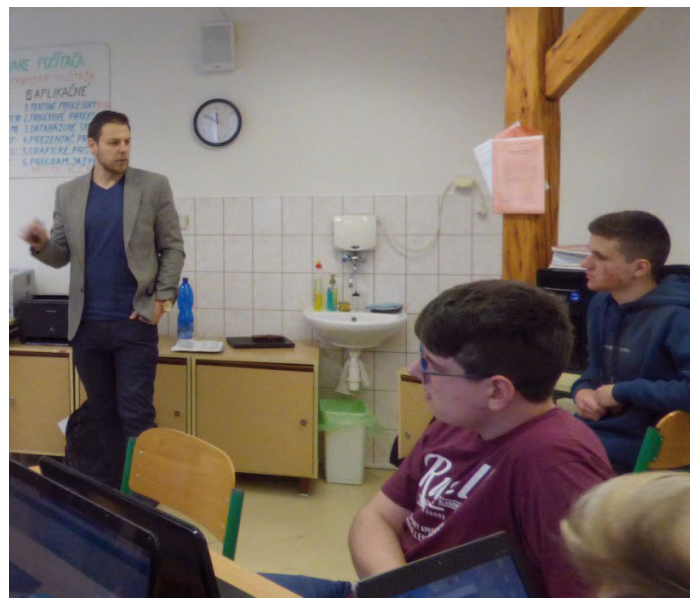
text a foto: SKI TEAM

Workshopy „Programujeme microbity a Arduino“

Pre našich žiakov sme si v spolupráci s PaedDr. Patrikom Voštinárom, PhD., a Mgr. Michalom Vagačom, PhD., z Katedry informatiky FPV UMB v Banskej Bystrici v rámci hodín informatiky pripravili zaujímavé workshopy zamerané na výučbu programovania hravou formou.

Microbit je najjednoduchší programovateľný plošný spoj dostupný na súčasnom trhu. Tento priateľský „plošák“ – plošný spoj s rozmermi polovice kreditnej karty je vhodný pre úplných začiatočníkov vrátane elektrotechnicky nezdatných záujemcov o programovanie. Na doske sú priamo integrované nasledujúce komponenty: 25 (matica 5x5) samostatne nastaviteľných LED diód, 2 tlačidlá, vstupno-výstupné

piny na periférne zariadenia a i. a je možné ich programovať vo viacerých jazykoch.

Naši žiaci 1.A triedy si v rámci workshopu vyskúšali blokované programovanie týchto zariadení, microbit ich hravou formou vtiahol do sveta programovania. Žiaci pri programovaní využívali online editor MakeCode, ktorý pôsobí veľmi intuitívne a hravo a v maximálnej možnej miere uľahčuje vývoj.

V druhej časti workshopu sa žiaci kvinty venovali programovaniu Arduino. Arduino je veľmi populárny edukačný prostriedok, ktorý umožňuje naučiť sa základy práce s elektronikou, zapájanie rôznych LED svetielok, tlačidiel, bzučiacok a pod. ĎAKUJEME a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu!

Ing. Eva Sliacka
foto: archív GFŠ

Vikendovka v Osrblí

Víkend plný vzdelávania, príjemných ľudí a sebarozvíjania. Takto by som charakterizovala náš krátky pobyt v Osrblí v mesiaci marec. Moja škola mi ponúkla možnosť zúčastniť sa neformálneho vzdelávania pod názvom „Projekt je zmena“, v rámci ktorého máme možnosť získať financie aj na realizovanie vlastného projektu. Táto ponuka

ma veľmi zaujala, a preto som neváhala a išla do toho. Najprv sme sa ubytovali a zoznámili s ostatnými účastníkmi školenia, s ktorými sme strávili nasledujúce dva dni. Boli sme ubytovaní v krásnom hoteli, kde taktiež prebiehal celý program. Na tomto školení sa mohli zúčastniť len obyvatelia BBSK, pretože hlavnou témou bol rozvoj regiónu v oblasti kultúry a turisticky zaujímavých miest. My sme sa rozhodli zrealizovať Švantnerovu lavičku s QR kódom,

prostredníctvom ktorej by sme študentov a návštevníkov nášho gymnázia informovali o živote, tvorbe a pôsobení Františka Švantnera, podľa ktorého je pomenované gymnázium v Novej Bani. Taktiež chceme zorganizovať školskú súťaž o najkrajší portrét Františka Švantnera, ktorý bude následne aj odmenený. Celé vzdelávanie organizovali dve pani školiteľky, ktoré nás pripravovali na to, ako správne vypracovať projekt. Po jeho vypracovaní sme čakali na jeho posúdenie našimi školiteľkami, ktoré ho vzápätí predložili na schválenie BBSK. Celý proces sa ukončí v júni opäť v Osrblí, kde odprezentujeme realizáciu projektu. Každému, kto má možnosť, odporúčam zúčastniť sa podobného neformálneho vzdelávania alebo akéhokoľvek školenia, pretože spoznáte nových ľudí a získate množstvo nových skúseností a vedomostí.

Petrana Mäsiarová,
žiacka kvinty GFS

Projekt Harpúna pokračuje aj v tomto školskom roku

Naša škola sa v spolupráci s BBSK aj tento rok rozhodla zapojiť do projektu „Malá školská reforma“, ktorý zastrešuje občianske združenie Harpúna. Cieľom projektu je dosiahnuť, aby vybraní študenti dokázali samostatne tvoriť Android mobilné aplikácie na úrovni, aby s využitím voľne dostupných zdrojov na internete zvládli naprogramovať takmer ľubovoľné zadanie. Do projektu bola vybraná skupina žiakov 2. ročníka, konkrétne 2.A, ktorí netradične hodiny s odborníkom z praxe, s p. Petrom Zemkom, absolvujú v rámci seminára z informatiky. Harpúna zapája týchto odborníkov do procesu výučby, čím sa snaží žiakom priblížiť problematiku reálneho IT sveta a prepojiť proces výučby s IT praxou. Pevne veríme, že naši žiaci takéto vyučovanie oceňujú a v budúcnosti záručia skúsenosti, ktoré nadobudnú v rámci tohto projektu.

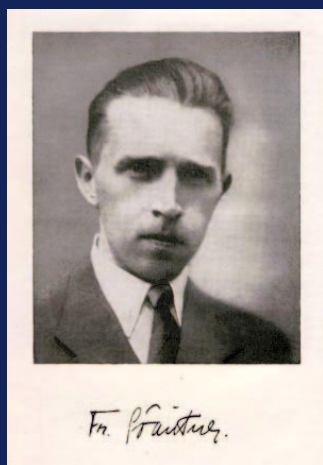
Peter Zemko

Veľký úspech gymnaziálneho stolného tenistu

Na majstrovstvách kraja v stolnom tenise družstiev, ktoré sa konali 5. a 6. marca v Lučenci, naši chlapci a ani dievčatá opäť nesklamali, práve naopak, všetkých nás mimoriadne potešili. Družstvo chlapcov v zložení Martin Papánek a Michal Uhrecký z oktávy, Daniel Budinský z kvinty a Tomáš Kunc z 1.A obsadili 1. miesto, dievčenská zostava v zložení Diana a Ramona Valkové z II.A a Sára Polnišerová pridala pohár za 3. miesto. Blahoželáme a chalanom držíme palce v celoslovenskom kole. Kedy sa však uskutoční, záleží od aktuálnej spoločenskej situácie.

GFS

VÝTVARNÁ SÚŤAŽ

Hľadanie stratenej tváre

GYMNÁZIUM FRANTIŠKA ŠVANTNERA V NOVEJ BANI

vyhlasuje pri príležitosti 70. výročia úmrtia Františka Švantnera súťaž pre žiakov základných umeleckých škôl v okrese Žarnovica o najkrajší portrét Františka Švantnera. Do súťaže sa môžete zapojiť do 15. 6. 2020. Vyhodnotenie sa bude konať v priestoroch gymnázia, kde budú práce vystavené. Portrét môžete kresliť akoukoľvek technikou a zobrazovacím štýlom. Na vaše výtvary sa veľmi tešíme. Víťazi získajú zaujímavé ceny.

DĽUBŔSKÝ KRAJ Rozvojová agentúra BBSK, n.o. **BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRAVNÝ KRAJ**

Pohľad mamy učiteľky na aktuálnu situáciu

Aktuálna zložitá situácia nás všetkých zastihla nepripravených. Neboli sme pripravení ani ako rodičia, ani ako kuchári a ani ako učiteľia. V kútičku duše sme sa spoliehali, že dva týždne nejako vydržíme a vrátíme sa do normálu. Bohužiaľ, nestalo sa tak. Všetci sme museli začať rozmýšľať, ako sa s danou situáciou vysporiadame.

Keďže som mama a učiteľka v jednej osobe, rozhodla som sa podeliť sa s vami o svoje pocity. Povieť si, že sa mi tu ľahko rozpráva, keď som učiteľka a s učením vlastných detí by som nemala mať problém. Ani nemám, do chvíle, keď príde deň, že úlohy nemajú konca, pretože deťom sa práve veľmi do učenia nechce. Mám dve deti. Každé je iné a ich prístup k učeniu je tiež diametrálne odlišný. Keď sa jeden syn zatne, strácam všetky argumenty a musím len zbožne dúfať, že to rýchlo prejde a urobíme aspoň niečo. Potom je tu druhý, ktorý je starší, rozumnejší, samostatnejší, ale je to tiež stále len dieťa a potrebuje moju pozornosť. V tomto momente nastupuje bratská rivalita o moju

pozornosť. Oni sa predbiehajú, kto ma viac potrebuje a mne adrenalin stúpa. Chvíľu medzi nimi pobehujem, občas zvýším hlas, potom sa ospravedlňujem, že som kričať nechcela, objímeme sa a pracujeme ďalej a tak stále dookola. Keď som už bezradná, zavolám kamarátkam, pošťážujem sa, pošomrem si, ony ma vypočujú a ja šťastná môžem fungovať ďalej.

Nasleduje druhá fáza – fáza varenia. Prvý problém, čo budem variť, a druhý, kedy variť. Vtedy si nostalgicky spomeniem na starú dobrú školskú jedáleň, vyťahnem z chladničky nejaký polotovar a poviem si, že sa mi hádam konečne podarí schudnúť.

Nakoniec sú tu moje školské deti. Ďakujem všetkým svätým, že mám takú triedu, akú mám. Tretia B na ZŠ Jána Zemana, to je moja trieda, trieda, na ktorú som veľmi hrdá. V triede mám deti z rôzneho sociálneho prostredia s rôznym technickým zabezpečením. Teraz si poviete, že ich začnem hrešiť alebo ospravedlňovať, že niečo neurobili, že sa mi neozvú, ale nestane sa tak. Nie preto, že by som bola na ne citlivá alebo

benevolentná, ale preto, že netreba. Všetky deti sa mi aktívne zapájajú do vyučovania, online, cez Facebook či Messenger. A toto je hlavne zásluha rodičov, ktorí im to umožnili a umožňujú, zariadili sa a vedú tak svoje deti k zodpovednosti. Za toto im patrí moja obrovská vďaka. Takže im tu teraz len odkážem: MÁM VÁS RADA, ĎAKUJEM A VELMI SI VÁŽIM VÁŠ PRÍSTUP K TEJTO ZLOŽITEJ SITUÁCII. Pretože presne o tom to je. Hľadať riešenie na každý problém, nie naopak. Preto chcem povzbudiť aj vás ostatných, ktorí ste si ešte systém nenašli alebo nechceli, či nevládali nájsť. Toto ma motivovalo k napísaniu článku. Chcem tiež vás, ktorí ste sa ešte k úlohám nedostali, poprosiť, aby ste sa s nimi popasovali, pretože ma mrzí smútok, hnev, ale aj bezradnosť kolegov, ktorí sa snažia zaujímavými pracovnými

listami alebo úlohami uľahčiť vám učenie a ešte sa ich od niektorých nedočkali. Myslím si, že tých pár pracovných listov vás nezabije a urobíte tak krok k hodnoteniu, pretože z niečoho vás predsa ohodnotiť musíme. Takisto verím v silu a majstrovstvo rodičov, ktorí vám s tým určite pomôžu.

Na záver chcem ešte raz pozdraviť svojich rodičov z 3.B a poďakovať im. Mám rada vaše deti aj vás. A vy ostatní, hlavy hore a skúste to tiež. Dobrá vôľa všetko zdoľá, aj koronu.

Denisa Bátorová

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA ZEMANA NOVÁ BAŇA

Milé deti, budúci prváci,
tešíme sa, že sa v šk. roku 2020/2021 stanete súčasťou našej školy.
Veríme, že sa Vám bude medzi nami páčiť a naše rady sa obohatia o ďalších šikovných žiakov, od septembra už prvákov.

Milí budúci rodičia našich prvákov, ďakujeme Vám za prejavenu dôveru,
dávate nám to najcennejšie, čo máte – svoje dieťa. Sme veľmi radi,
že sme získali starostlivých, chápaných a ochotných rodičov, ktorým spoločne s nami záleží na dobre Vašich a od septembra už aj našich detí.
O ďalších informáciách k potrebnej dokumentácii a pomôckach na nový školský rok Vás budeme informovať prostredníctvom mailovej komunikácie, ktorú ste uviedli pri zápise.
ĎAKUJEME!!!

10. máj – Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“

Svetová zdravotnícka organizácia sa v máji 2002 rozhodla zaradiť do svojho kalendára významných dní svetový deň pod názvom „Pohybom ku zdraviu“ („Move for Health“).

Odvtedy pripadá na 10. máj.

V súčasnosti sa v celom svete prijímajú opatrenia na zamedzenie šírenia nového koronavírusu. Jednou z najväčších výziev je aj prijatie nového životného štýlu v súvislosti s trávením väčšieho množstva času v domácom prostredí.

Veľa technických vymožeností dnešnej doby umožňuje postupné odstraňovanie telesnej námahy a pohybu z nášho života, čo je pohodlné a príjemné. No len dovtedy, kým sa nezačnú prejavovať zdravotné dôsledky. Pohybová aktivita je pre človeka nielen prospešná, ale pre jeho dobrý zdravotný stav dokonca nevyhnutná.

Náš problém spočíva v pravidelnom prísune nadmerného množstva potravy pri minimálnej pohybovej aktivite. A to spôsobuje veľký nárast civilizačných ochorení, ktoré oslabujú naše zdravie.

Európsky región WHO je zo šiestich regiónov WHO najviac

zaťažený chronickými neinfekčnými ochoreniami. Odhady ukazujú, že z 10 miliónov ľudí je až 50 % nedostatočne aktívnych. Pritom len 30 minút fyzickej aktivity strednej intenzity počas 5 dní v týždni významne redukuje riziko najviac sa vyskytujúcich chronických ochorení. Dá sa to dosiahnuť aj v domácom prostredí. Nedostatok pohybovej aktivity je jedným z hlavných rizikových faktorov vzniku **nadváhy, obezity, chronických neinfekčných ochorení ako diabetes, hypertenzia, kardiovaskulárne ochorenia, niektoré onkologické ochorenia, ale aj stresu, depresie a úzkosti, svalovej atrofie, osteoporózy, ochorenia chrbtice a kĺbov a v neposlednom rade aj duševných porúch.**

Intenzívne cvičenie prispieva k dosiahnutiu

optimálneho zdravia a k zvýšeniu telesnej zdatnosti. Byť telesne zdatný znamená:

- udržať si primeranú telesnú hmotnosť,
- mať zdravé a výkonné srdce a pľúca,
- mať primerane silné svalstvo,
- udržať si pohyblivosť kĺbov, šliach a väzov,
- udržať si duševnú pohodu.

Telesné aktivity miernej intenzity (prechádzky, práca v záhrade, turistika, pomalé bicyklovanie) slúžia na zlepšenie zdravia.

Pohyb je dôležitý v každom veku, no výber cvičenia závisí od veku a zdravotného stavu.

Nepreceňujte sa! Všetko s mierou!

Význam pohybovej aktivity:

- zvyšuje srdcový výkon,
- normalizuje krvný tlak,
- znižuje pulzovú frekvenciu,

- zvyšuje okysličovanie tkanív,
- zlepšuje metabolizmus,
- zlepšuje činnosť pľúc, zvyšuje ich vitálnu kapacitu,
- zlepšuje prekrvenie kože, a tým aj fyzický vzhľad,
- posilňuje svaly, kosti a väzivo, chráni pred osteoporózou a znižuje riziko vzniku zlomenín,
- uvoľňuje napätie svalov,
- podporuje trávenie, činnosť čriev, znižuje plynatosť a pomáha pri zápche,
- harmonizuje činnosť endokrinného systému,
- znižuje hladinu cholesterolu v krvi,
- pomáha znižovať nadváhu, zlepšuje postavu,
- zmierňuje nervozitu a napätie, odstraňuje negatívne emócie,
- spomaľuje proces starnutia,
- je prevenciou proti telesnej a duševnej únave,
- je prevenciou proti chronickým neinfekčným, tzv. civilizačným, chorobám,
- stimuluje produkciu endorfínov v mozgu, ktoré vyvolávajú pocit uvoľnenia a dobrú náladu.

Každodenná skúsenosť potvrdzuje, že ľudia s dostatkem primeranej telesnej aktivity si dlhšie uchovávajú zdravie, telesnú zdatnosť aj pracovnú výkonnosť, dožívajú sa vyššieho veku a sú zriedkavejšie chorí. Preto vyvážený a dobre naplánovaný program fyzickej aktivity je tá najmäjšia investícia, ktorá prináša zisk nielen čo sa týka dĺžky života, ale aj jeho kvality. Udržujte si fyzickú aktivitu aj počas karantény! Odporúčania WHO a vhodné aktivity sú uvedené aj na stránke ÚVZ SR.

Zdroj: Liga proti rakovine SR; RÚVZ so sídlom v Žiari na Hronom, oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu

MESTO NOVÁ BAŇA

Sadni na bicykel a zachráň svet!

CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ

REGISTRUJTE SA NA

www.dopracenabicykli.eu

od 01.03. do 07.09.2020

Národná kampaň pre podporu
environmentálnych druhov
dopravy v našich mestách.

**AJ PRE
ŠTUDENTOV
SŠ A VŠ!**

Súťažte o mestské a skladacie
bicykle **LIBERTY**, štýlový e-bajk,
športové náramky a ďalšie
skvelé ceny!

Doručenie objednaných
tričiek kampane
Slovenskou poštou
ZDARMA!

VYHLASOVATEĽ

ORGANIZÁTOR

HLAVNÝ PARTNER

MEDIÁLNY PARTNER

PARTNERI

SIEMENS
Ingenuity for life.

„Do práce na bicykli 2020“ sa presúva na september

Koronavírus COVID-19 zasiahol aj do plánov najväčšej slovenskej akcie na podporu udržateľnej mobility – kampane „Do práce na bicykli“. Vzhľadom na nestabilnú situáciu sa jej organizátori rozhodli, že súťažná časť kampane sa uskutoční namiesto mája až v septembri. Napriek posunu termínov je registrácia súťažných tímov naďalej otvorená. Doteraz zrealizované registrácie tímov ostávajú v platnosti, zmena nastáva len v dôležitých termínoch.

Po novom sa môžu súťažné tímy do kampane zaregistrovať najneskôr do 7. septembra a samotné zápolenie prebehne v termíne od 1. do 30. septembra 2020.

Pri voľbe nového termínu sa organizačný tím snažil zohľadniť to, že je dostatočne časovo vzdialený od súčasného krízového obdobia, pri zdanom priebehu epidémie sa žiaci (a s nimi aj učitelia ako početne silná skupina účastníkov kampane) vrátia do škôl a firmy s inštitúciami k pôvodným pracovným režimom. Organizátori pritom veria, že babie leto na cyklistov nezabudne a prichystá si pre nich množstvo teplých a krásnych dní. Zároveň veria, že práve v tomto období izolácie mnohí prehodnotia svoje dopravné návyky a vyberú si na každodenné dochádzanie do práce bicykel, ktorý je momentálne jednou z najbezpečnejších foriem dopravy.

Mesto Nová Baňa sa do tejto zmysluplnej akcie zapája každoročne a inak tomu nie je ani v tomto roku. V histórii kampane zaznamenávala naša samospráva každoročný nárast registrovaných tímov. Kým v 1. ročníku mala Nová Baňa v súťaži registrovaných deväť tímov s celkovým počtom 28 súťažiacich, vlni to bolo už 21 tímov a 71 registrovaných účastníkov.

Verím, že aj tento rok sa Novobančania opäť spoja v tímoch, čím aktívne podporia myšlienku kampane. Rovnako verím, že časom sa aj na Slovensku stane z bicykla plnohodnotný dopravný prostriedok na presun po meste tak, ako je to v okolitých krajinách. Veď využívanie bicykla ako dopravného prostriedku nemalou mierou prispieva k ochrane životného prostredia.

Bližšie informácie o kampani s možnosťou registrácie na www.dopracenabicykli.eu.

Dagmar Lachká,
MsÚ Nová Baňa, lokálna koordinátorka

PARKOVANIE V ZÓNE S PLATENÝM STÁTÍM v meste Nová Baňa

**Parkovanie NA 30 MIN. ZADARMO v zóne s plateným státím -
LEN PRI ZASLANÍ SMS - 1- krát denne**

- zaslaním SMS na číslo 2200 v tvare: *NB (medzera) EČV (medzera) 0*

Vysvetlenie:

*NB - je parameter (kód) miesta = zóna s plateným státím v meste Nová Baňa,
EČV - je evidenčné číslo vozidla,
0 (nula), t. j. parameter, ktorý oprávňuje parkovať 30 minút bezplatne*

PLATENÉ parkovanie v čase od 08:00 hod do 15:30 hod.

- CENA parkovania : **0,50 EUR/1 hodinu**

SPÔSOB ÚHRADY:

- zakúpením **PARKOVACIEHO LÍSTKU** v automate pred budovou MsÚ
- zaslaním SMS na číslo 2200 v tvare: *NB (medzera) EČV (medzera) 1*

Vysvetlenie:

*NB - je parameter (kód) miesta = zóna s plateným státím v meste Nová Baňa,
EČV - je evidenčné číslo vozidla,
1 - je číslo na konci SMS, ktoré určuje dĺžku času parkovania, ktorá sa môže
meniť podľa potreby dĺžky parkovania, napr. na 2 alebo 3 hodiny
Príklad SMS na 2 hodiny parkovania: *NB ZC123XY 2**

**ZACHRÁŇ
SVET!**

www.dopracenabicykli.eu

**DO PRÁCE
NA
BICYKLI**

CYKLOHODINA

Naši generáli

Dejiny sa nedajú vygumovať. Treba ich občas „oprášiť“ a pripomenúť si ľudí, ktorí boli ich tvorcami. Málokto si dnes spomenie na bojovníkov, ktorí vo vojnovom ošiali neváhali hľadiť smrti do očí. Boli to aj generáli, ktorí boli blízki nášmu mestu alebo sa ho ich osud v nejakej súvislosti týkal. Sú to čestní občania nášho mesta.

Generál Teodor Šlajchart / * 1916, Nová Baňa – † 2011, Banská Bystrica/, rozhladený človek, demokrat telom i dušou. Narodil sa v Novej Bani, kde vychodil základnú školu. Gymnázium absolvoval v Leviciach. Ako chlapcovi mu zomreli obaja rodičia a vychovávala ho mama sestra. Skromné rodinné pomery mu neumožnili ďalšie štúdium, preto si zvolil vojenské povolanie. Absolvoval vojenskú akadémiu. Počas SNP bol veliteľom pešieho Práporu Šlajchart v Žiline a zúčastnil sa významných bojov v Strečnianskej tiesňave, kde sa jeho jednotke, aj v spolupráci s francúzskymi partizánmi, podarilo zneškodnením nemeckých tankov zatarasiť cestu nepriateľovi a spomaliť jeho postup. Po prechode partizánov do hôr sa ako príslušník leteckej divízie zúčastnil oslobodzovacích bojov

v Poľsku aj oslobodzovania Ostravy. Do zálohy odišiel ako plukovník. Za bojové hrdinstvá bol viackrát vyznamenaný. Zomrel v Banskej Bystrici vo veku 95 rokov.

Generálporučik Ján Zeman / * 1919, New York – † 1993, Bratislava/, protifašistický bojovník a partizánsky veliteľ. Učiteľ, ktorý založil Novobanský partizánsky oddiel. Ako kapitán v zálohe a veliteľ oddielu informoval 29. 8. 1944 o desiatej hodine z balkóna Ollíkovho domu občanov mesta o prevzatí vojenskej moci v novobanskom okrese a vyzval ich na spoluprácu. Zabezpečil zbrane od polície a povstaleckej armády a vyzbrojil oddiel, ktorý mal vyše 300 členov. Riadil bojové akcie pri Hronskom Beňadiku, Veľkom Poli, Jalnej a Šášovskom Podhradí. Bol zajatý a uväznený. Z väzenia sa mu však podarilo vyslobodiť a pokračoval v partizánskej činnosti. Po oslobodení

pracoval ako tajomník MNV v Novej Bani, pracovník rezortu školstva a kultúry a nakoniec ako generálporučik vo vedení československej armády. Bol vyznamenaný vysokými radmi a medailami. Zomrel vo veku 84 rokov v Bratislave.

Generál Karol Schwarz / * 1920, Rudno nad Hronom – † 2014, Bratislava/, čestný predseda Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, účastník národného boja za slobodu v druhej svetovej vojne. Vyštudoval Obchodnú akadémiu v Banskej Bystrici a vojenskú akadémiu. Ako mladého poručíka ho zaradili k slovenskej rýchlej divízii, ktorá v tom čase bojovala na Kryme. Koncom októbra roku 1943 velil rote a prešiel s celou touto rotou na stranu Červenej armády. Stal sa členom Pluku slovenských dobrovoľníkov a samostatnej paradesantnej

brigády. Zúčastnil sa bojov na Dukle, kde bol dvakrát ranený. Bojoval pri Liptovskom Mikuláši, Ružomberku či Martine a jeho bojová púť skončila pri oslobodení poslednej slovenskej obce, Makova. Ako podplukovník bol na vlastnú žiadosť preložený do zálohy. V roku 1995 ho prezident vymenoval do hodnosti generálmajora vo výslužbe. Pán Schwarz má v našom meste široké rodinné zázemie. Je nositeľom vysokých vojenských vyznamenaní. Zomrel vo veku 93 rokov v Bratislave.

Nicolae Dascalescu / * 1884 – † 1969/, rumunský generál, ktorého vojaci 4. rumunskej armády vo zväzku II. ukrajinského frontu dňa 29. marca 1945 oslobodili naše mesto od fašistov. Patrí mu za to srdečná vďaka!

Ing. Július Uhrecký

Oznam pre darcov krvi

V dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19 sú výjazdové odbery krvi zrušené.

Na odber v Banskej Bystrici sa treba objednať na vopred dohodnutý čas na tel. čísle 0908 991 461

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY

v okrese ŽARNOVICA
v mesiacoch máj a jún

16. 5. 2020	Lekár Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
17. 5. 2020	Lekár Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
23. 5. 2020	Lekár ALTHEA, Bystrická 54, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
24. 5. 2020	Lekár ALTHEA, Bystrická 54, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
30. 5. 2020	Lekár AQUA, Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
31. 5. 2020	Lekár AQUA, Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
6. 6. 2020	Lekár Beňadik, Ulička 353/3, Hronský Beňadik	9:00 - 12:00
7. 6. 2020	Lekár Beňadik, Ulička 353/3, Hronský Beňadik	9:00 - 12:00
13. 6. 2020	Lekár BREZNICA, Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
14. 6. 2020	Lekár BREZNICA, Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
20. 6. 2020	Lekár Dr. Max, Nám. slobody 4, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
21. 6. 2020	Lekár Dr. Max, Nám. slobody 4, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
27. 6. 2020	Lekár Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
28. 6. 2020	Lekár Horná, A. Kmeťa 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA ZEMANA NOVÁ BAŇA

- škola s dlhoročnou tradíciou,
- škola rodinného typu,
- všetko pod jednou strechou,

- tvorivá a príjemná atmosféra,
- alternatívne formy výučby,
- projekt **ZELENÁ ŠKOLA**.

TOP 10 NAŠEJ ŠKOLY:

1. 100% kvalifikovanosť výchovno-vzdelávacieho procesu,
2. škola s moderným a kvalitným vybavením,
3. odborní zamestnanci (špeciálny pedagóg, školský psychológ, v oblasti športu),
4. zážitkové učenia sa,
5. výučba cudzích jazykov od 1. roč.,
6. viacúčelový športový areál (dve telocvične, multifunkčné ihrisko, atletická dráha..),
7. rozvoj kritického myslenia,
8. školský klub detí s aktivizujúcimi činnosťami,
9. CVC s bohatým výberom krúžkovej činnosti,
10. výber z dvoch jedál.

Milý žiačik, čo Ti ponúkame?

- ♥ individuálny prístup,
- ♥ prezentácia sa na verejnosti,
- ♥ zapájanie sa do olympiád a súťaží,
- ♥ besedy s odborníkmi,
- ♥ zábavné a kultúrne podujatia,
- ♥ výber z výučby cudzích jazykov,
- ♥ stretnutia s anglicky hovoriacim lektorom,
- ♥ nadštandardný plavecký a lyžiarsky výcvik,
- ♥ školu v prírode,
- ♥ prázdninové školské dvory,
- ♥ exkurzie, vlastivedné a prírodovedné vychádzky,
- ♥ školské výlety podporujúce upevňovanie kolektívu,
- ♥ vzdelávanie sa žiakov s nadaním,
- ♥ starostlivosť nielen o žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, florbalovú ligu, oddychové zóny, netradičné prestávky.

Ponuka pre rodičov!

- ✿ bezpečné prostredie pre Vaše dieťa,
- ✿ podpora a povzbudzovanie Vášho dieťaťa,
- ✿ zodpovedný a ochotný prístup vyučujúcich,
- ✿ konzultácie s vyučujúcimi,
- ✿ výchovné a kariérové poradenstvo,
- ✿ prevencia ohľadne návykových látok,
- ✿ odmeňovanie detí,
- ✿ prevádzka školského klubu v ranných hodinách a v dlhších poobedňajších hodinách,
- ✿ zmysluplné trávenie voľného času Vášho dieťaťa,
- ✿ moderný čipový systém pre výber obedov z pohodlia domova.

